

ПОЛИТИКИН ЗАБРАВНИК

ГОДИНА
XXX
БРОЈ
898
14. III 1969.

1
ДИНАР

**ГДЕ
КО**

ЖИВИ

**У
АФРИЦИ**

ПИНГВИНИ НА ПЛАЗИ. — Ово нису прави пингвини већ корпе за отпатке у облику пингвина које су постављене на плажама у великом аустралијском граду Мелбурну где лето још траје. Откада су ове „птице у фраку“ постављене, на плажама готово више нема отпадака јер их деца скупљају и с великим уживањем убацују у широм отворене кљунове незаситих пингвина.

СПАСОНОСНА МАСКА. — Такмичења за национална и међународна првенства у хокеју на леду одржавају се у многим земљама. За старијима су се повели и млађи, они који тек сањају да уђу у неки прави тим. Два-наестогодишњи Канађанин Кевин Ноел доживео је недавно ледено крштење: плочица га је ударила посред лица и да није било заштитне маске остао би без предњих зуба.

Веровати или не!

Ripley

ЖЕНЕ

ИЗ ЛАТУРА, У ФРАНЦУЗКОЈ ПОКРАЈИНИ ОВЕРЊИ, НОСЕ ПРЕКО МАРАМА ШИРОКЕ ТРАКЕ У ЗНАК СЕРАФА НА ЖЕНЕ ИЗ ЊИХОВОГ СЕЛА КОЈЕ СУ ПРЕ 1200 ГОДИНА КАМЕЊЕМ ПОУБИЈАЛЕ ЈЕДНУ ЧЕТУ САРАЦЕНА А ЗАТИМ ПОСКИДАЛЕ С ЊИХОВИХ ШЛЕМОВА КОЖНЕ ПОДБРАДНИКЕ И СТАВИЛЕ ИХ СЕБИ НА ГЛАВУ.

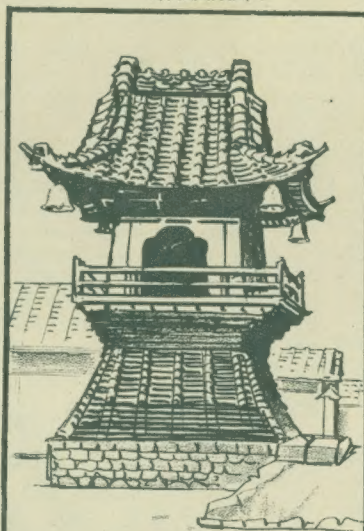
ВЕЛИКИ ЛОВ

ШТУКА ДУГАЧКА 1,5 МЕТАР КОЈУ ЈЕ НА УЛИЦУ УЛОВИЛА АЛИСА ПРАТ ИЗ ГРЕНЛАДЛЕНДАА (САД) УПРАВО ЈЕ ПРЕ ТОГА ПРОГУТАЛА ЈЕДНУ МАЊУ ШТУКУ У ЧИЈОЈ ЈЕ УТРОБИ НАЂЕН ЈЕДАН ГРЕЧ.

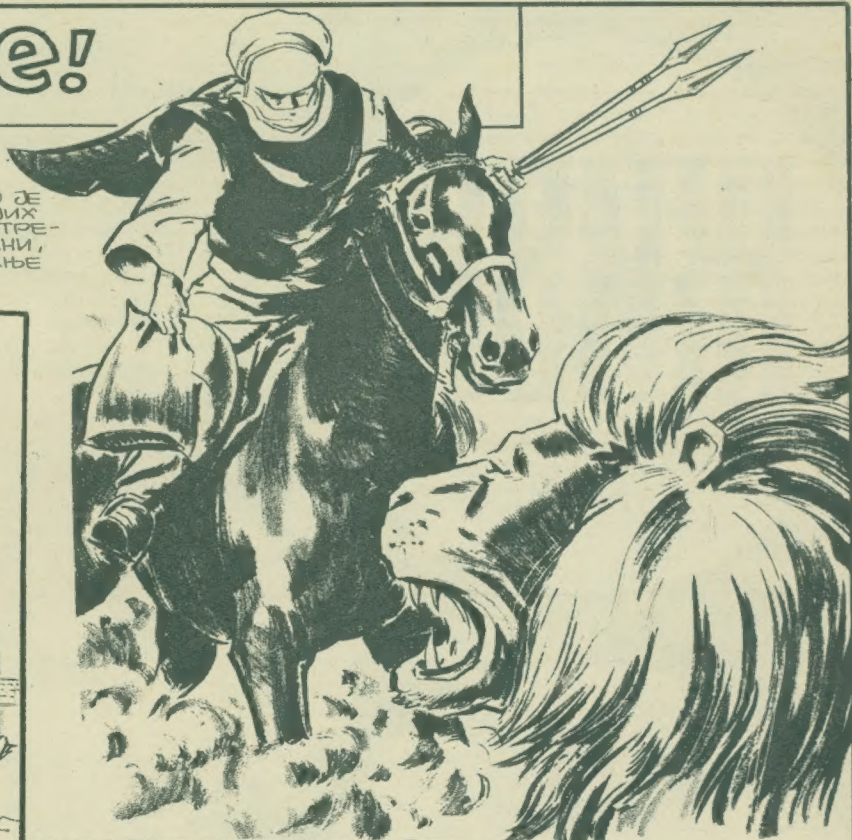
БУДИНА РУКА

ВРЕТА ЛИМУНА КОЈИ РАСТЕ У КИНИ, ДОБИО ЈЕ ИМЕ 360° 360° СВОЈИХ „ПРЕТИЗУ“. НЕ УПОТРЕБЉАВА СЕ У ИСХРАНИ, ВЕћ ЗА ОСВЕЖАВАЊЕ ВАЗДУХА У КУПАМА.

ЗВОНА

НА ТОРЊУ ХРАМА У СЕЈКЕНЦИЗУ (ЈАПАН) ОД 1314. ГОДИНЕ ДО ДАНАС УОЧИ СВАКЕ НОВЕ ГОДИНЕ УДАРЕ 108 ПУТА КАО ОПОМЕНА ГРАЂАНИМА ДА СЕ ЧУВАЈУ ГРЕХА. ЈЕР ЗАПЛЊИ ВЕРУЈУ ДА ПОСТОЈИ ТАЧНО 108 РАЗНИХ ЛУДСКИХ ГРЕХОВА.

НАЈСМЕЛИЈИ ЛОВЦИ НА СВЕТУ!

ТУДРЕГИ, КОЈИ ЖИВЕ У САХАРИ, ОДЛАЗЕ У ЛОВ НА ЛАВОВЕ НА КОЊИМА И НАОРУЖАНИ С ПОНЕКОЛИКО КРАТКИХ КОПАЛА И ЈЕДНИМ КОЖНИМ ЗАСТУЧЕТОМ! КАД ЛАВ НАГРНЕ НА ЛОВЦА, ОВАЈ МУ УБАЦИ ЗАСТУЧЕ У ОТВОРЕНЕ ЧЕЛУСТИ А ЗАТИМ ГА УБИВА КОПЛЕМ.

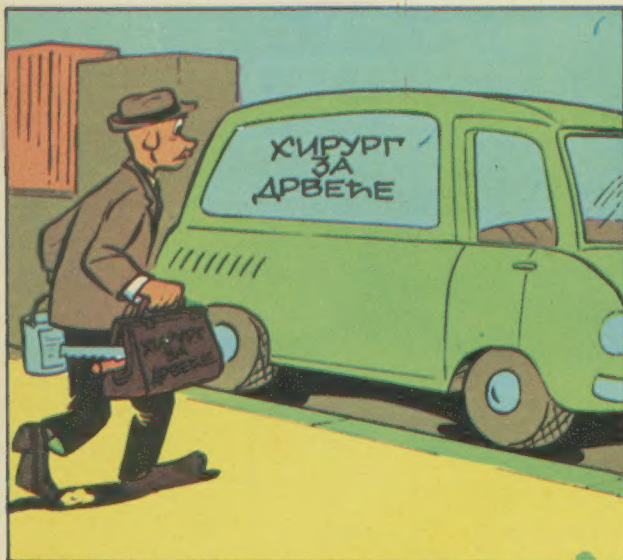
МРАВИ-ПЕКАРИ

ЛУМЕ ПЛОУВАЧКУ КОЈА ЖИТНА ЗРНА ПРЕТВРАЋА У ТЕСТО.

WALT
DISNEY

ПАЈА

ПАТАК

ГДЕ КО ЖИВ

1. КИКУЛУ

2. ВАТУСИ

3. ТУАРЕГИ

4. АШАНТИ

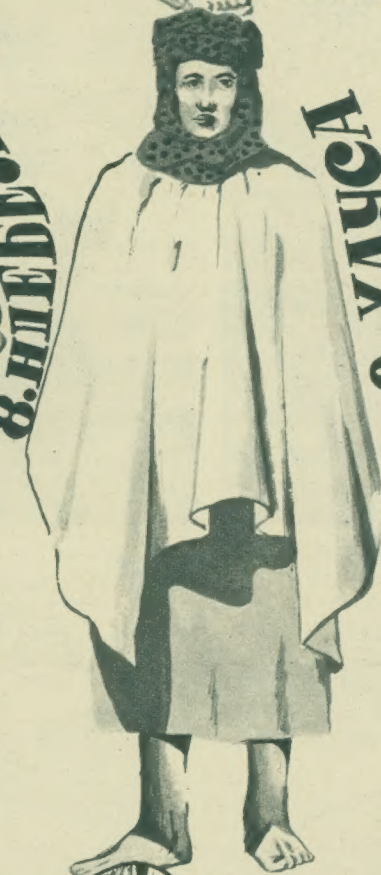
5. БУДУ

6. ЗЕРИНАНИ (АРАБИ)

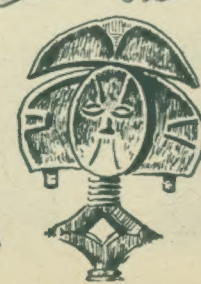
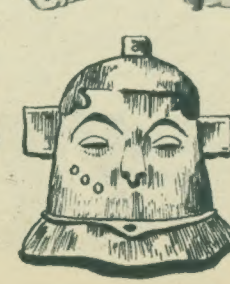
7. НЕБЕДЖЕ

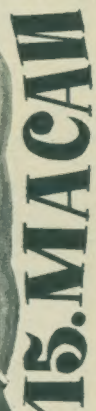

8. ХАУСА

9. ЕТИОПИЈАНИ

ДУХ ИЗ ПАПУЧА

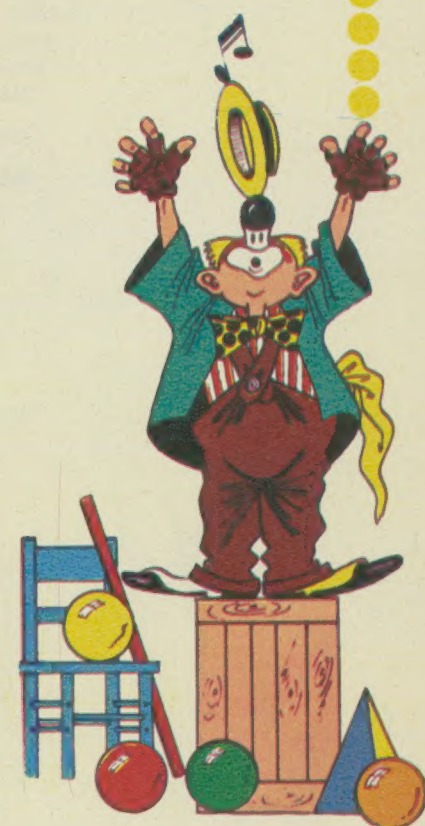
ПОМОЗИТЕ КЛОВНУ!

Кловн мора да дохвати трубу и огласи почетак представе у циркусу, а при руци су му само ови предмети. Може ли он некако да их поређа и досегне до трубе? Помучите се мало и помогите кловну.

Одговор:

Поставите најпре сандук и то попреко, широм страном доле, а испод сваког његовог угла подметните по једну лопту. Затим на сандук поставите пирамиду, мотку наместите на врх пирамиде, а на мотку

једну ногу столице. На крају, нека кловн седне на столицу и труба је у сигурним рукама.

Све то није неизводљиво јер је кловн и акробата. А можда ви имате и неки бољи начин како да кловн стигне до трубе?

КАКО СУ ПРОДАВАНИ КРАЉЕВИ

На повратку из трећег крсташког рата, 1192. године, енглески краљ Ричард Лавово Срце био је заробљен у Бечу. За робно га је аустријски војвода Леополд. Да би му вратио слободу, затражио је од Енглеске откуп од 150.000 марака: 100 хиљада за државну касу и 50.000 лично за себе. (данашња вредност око 6 милијарди старих динара). Две године провео је Ричард Лавово Срце у замку Диренштаг на Дунаву чекајући да у Енглеској прикупе новац за његов откуп.

Новац је прикупљан у целој земљи: све дажбине и

порези на приходе и имања вишеструко су повећавани. Цела свота није могла да буде прикупљена, али је Леополд учинио попуст и пустио свог краљевског колегу после прве исплаћене рате. Ричард се вратио у Енглеску и да би скупио другу рату почео је новчано да кажњава све оне који су за време његовог одсуства подржавали његовог брата краља Џона Рђавог који је желео да седне на енглески престо.

За време стогодишњег рата у бици код Поатијеа, која се 1356. године водила између Француза и Енглеза, био је заробљен француски

краљ Жан Добри. Њега је, како су забележили хроничари, опколила гомила ратника који су стали између себе да се свађају око тога ко ће га заробити. „Господо, господо — обратио им се краљ — не свађајте се! Ја сам толико велики владар да вас све могу учинити богатим!“ Краљ се најзад предао витезу сер Денису од Сент Омера али није дуго остао његов заробљеник. Заповедник енглеске војске Едвард, звани Црни Принц, откупио је од сер Дениса његовог краљевског заробљеника за 2.000 ноблеа (данашња вредност око 2 милиона старих динара)

да би га касније одвео у Енглеску и тамо препродао свом оцу краљу Едварду III за данашњих 60 милиона старих динара.

После три и по године сукоб између Енглеске и Француске био је толико заглађен да је француском краљу било дозвољено да се врати у своју ратом опустошену земљу — уз откуп, разуме се. Према погодби Жан Добри је за своју слободу морао да плати 600.000 круна у шест годишњих рата. Уз то, тројица његових синова морали су да остану у Енглеској као залога. Док је Жан покушавао да скупи ту огромну суму, један од

његових синова-таоца је побегло. Француски краљ је сматрао да му част налаже да се врати у Лондон и заузме синовљево место. У Лондону је и умро, 1364. године.

У време када је Жан Добри био доведен у Лондон тамо се већ 11 година налазио још један заробљеник, његовог ранга: шкотски краљ Давид II. Њега је 1346. заробио у једној бици Џон Копленд, племић нижег ранга из Нортумбленда. За то је Копленд добио од енглеског двора виши племићки степен, по 1,5 милион старих динара годишње све док не нађе „најближе кући својој погодну земљу за обделавање у истој тој вредности“ и доживотну пензију од наших 300.000 динара. То је све представљало, у данашњем новцу, приход од око 60 милиона динара годишње.

Dan
BARRY

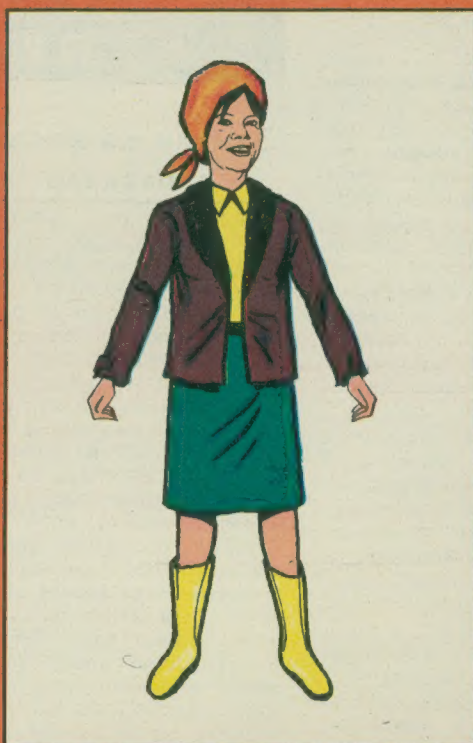
ФЛАШ ГОРДОН

ОБУЦИТЕ КИКУ

ПРАВИЛА ИГРЕ

- 1** Изрежи и залепи на дописницу цртеж КИКЕ БИБИЋ.
- 2** Кад се лепак осуши, оловком лагано нацртај одећу преко цртежа. Одећу одабери да Кика лепо изгледа кад иде на пијаци, у позориште, у ресторан на вечеру, итд. (Види примере али их не копирај!)
- 3** Разнобојним темперама попуни цртеж. Обоји пажљиво и лице и руке.
- 4** На другој страни дописнице напиши читко своју адресу. Пошаљи дописницу одмах на адресу: „Политички забавник“, Београд Македонска 29.

НАГРАДЕ:

1 3 ТРАНЗИСТОРА
МАРКЕ »БЕЛСОН«

2 5 СЛАТКИХ ПАКЕТА ИЗ
АСОРТИМАНА ФАБРИКЕ
ЧОКОЛАДЕ »ЗВЕЧЕВО«

НАПРЕД ЦИНИ!

Све је почело месец да на раније кад је спортски уредник „Дејли њуза“ из Енкорица на Аљасци замолио уредништво познатог америчког листа „Илустровани спорт“ да се прими покровитељства над светским шампионатом 1966. године у трци псећих запрега, који се одржавао у Енкорицу. Жарко сам жедела да упознам овај најнапорнији спорт на свету и због тога сам хитним телеграмом питала главног уредника да ли могу да учествујем у трци. Разуме се да сам прећутала како још од детињства нисам села у санке.

Мој предлог га је одушевио и ја сам примљена као двадесет други учесник трке. И, наравно, једина жена. Конкуренција није била за потцењивање: сви моји будући противници већ су раније учествовали на светским шампионатима а четворица су по два пута били и прваци света.

Главачке у снег

Чим сам стигла на Аљаску, обратила сам се познатом дресеру запрежних паса Ерлу Норису који је пристао да ми да једну своју запрегу и одржи ми неколико часова извожње. Ерл ме је одмах одвео на своју фарму „Пас који завија“ на којој одгаја и дресира преко 200 паса. Око куће простире се површина од 250 хектара дивље шуме — Ерлов терен за дресуру.

Ерл Норис је упрегао три пса и рекао ми:

— Ја ћу да поћем испред вас а ви ме само пратите. Тако ћу лако моћи да ухватим псе ако их случајно изгубите.

— Како могу да изгубим псе? — упитала сам запрепашћено.

— Па, они јако вуку и ако се не држите довољно

снажно могу да вам побегну и наставе у шуму. Догађа се да их више никада и не ухвате.

Стала сам на санке и чврсто ухватила дршку. Санке су биле тешке 27 килограма, направљене од лаких брезових летава међусобно спојених рамењем од зелене коже. Салинци, дугачки 2,5 метра и потковани танком челичном траком, носили су ову конструкцију. Ножна кочица, у ствари обична плочица која се активирала једноставним притиском, налазила се између салинаца, а такође и тешка кука од гвожђа дугачка 30 сантиметара, помоћу које се заустављала цела запрега.

— Притисните кочицу из све снаге и истовремено се нагните и извадите куку из снега. Пси ће снажно повући, па морате стално да држите ногу на кочици.

Радила сам онако како ми је саветовао. Чим се кука мало подигла из снега санке су нагло поскочиле. Пси су журнули напред и ја сам полетела кроз снежне облаке док ми је мирис борових миловао лице. Одједном, нашла сам се у мору снега. Било га је свуда: у коси, очима, носу, устима. Заронила сам главом у смет који ме је покрио као талас и то баш у тренутку када сам мислила да на свету не постоји ништа лакше ни пријатније од управљања псећом запрегом. Када сам се најзад извукла из снежног загрљаја, имала сам шта и да видим: санке су удариле у једно дрво док су пси као бесни вукли сваки на своју страну. Срећом, био је ту Ерл.

— Пренели сте тежину на погрешну страну — рекао ми је. — У кривини при заокрету тежина тела даје санкама равнотежу. То је веома једноставно, видећете и сами.

ХРАБРА НОВИНАРКА, КОЈА ОД ДЕТИЊСТВА НИЈЕ СЕЛА НА САНКЕ, ОДЛУЧИЛА ЈЕ ДА УЧЕСТВУЈЕ У НАЈТЕЖОЈ ТРЦИ НА СВЕТУ, ПРЕКО ЛЕДА АЉАСКЕ

Замало да нисам заплакала

Следећих дана вежбах сам од ране зоре. Било је то право мучење. Сто пута сам летела кроз ваздух главом напред, падала на раме, бок или лакат — пси су ме вукли по леду и снегу док сам лежала на леђима, потрбушке, коленима, али и по ред болова, модрица и отока запрегу нисам испуштала из руку. Осећала сам да је Ерл задовољан мада ништа није говорио.

Поред управљања морала сам да научим и да говорим са псима. Када возите псећу запрегу, да би вас пси слушали, једино ваше оружје је глас. „Јии“ значи десно, „хаох“ је лево а „оах“ стој. Али, то треба рећи веома убедљиво да би вас паметан ескимски пас послушао.

Четвртог дана тренирања изгубила сам запрегу. Лежећи на стази ударала сам од беса песницама по леду и замало нисам заплакала. Клепа сам се у себи да више никада нећу сести у ту глупу запрегу и ломатати се по којекваким Аљаскама.

Важно је борити се

Уочи саме трке ухватила ме је страховита нервоза. Целе ноћи нисам ока склопила, а болела ме је и нога коју сам повредила на последњем тренингу.

И одједном је било 13 часова и 15 минута и ја сам се створила на старту. Старт и циљ налазили су се

у самом центру града, у IV Авенији, која је била пуна света. Тркачка листа била је дугачка 40 километара и водила је преко залеђених потока, језера и река, кроз ледену ветром шибану пустињу. Ову стазу, једну од најтежих на свету, требало је прећи три пута за три дана и тек тада се проглашавао победник.

Знак за почетак трке чула сам као у сну: моји пси, пет снажних ескимских паса, журнули су право кроз авенију. Ипак сам успела да чујем узвике из гомиле:

— Напред, Цини! Не дај се!

Очигледно је да сам у Енкорицу била веома популарна!

Знала сам да ћу, уколико случајно паднем, тешко успети да устанем и наставим трку због своје повређене ноге. „Не форсирај, говорила сам себи, можда ћеш уштедети два три минута, али ћеш онда пасти и изгубити све. Најважније је остати и стићи на циљ.“

Тако сам журила даље док су ме остали такмичари претизали.

Првога дана стигла сам на циљ за два часа 23 минута и 23 секунде. Време победника било је један час, 37 минута, 33 секунде. Ја сам стигла последња, потукавши рекорд у спорости, али су тројица испала из такмичења: један је изгубио контролу над запрегом и улетео у гомилу а двојица су пала и повредила се.

Другога дана било је још више гледалаца. И овога пута сви су ме проšli и већ

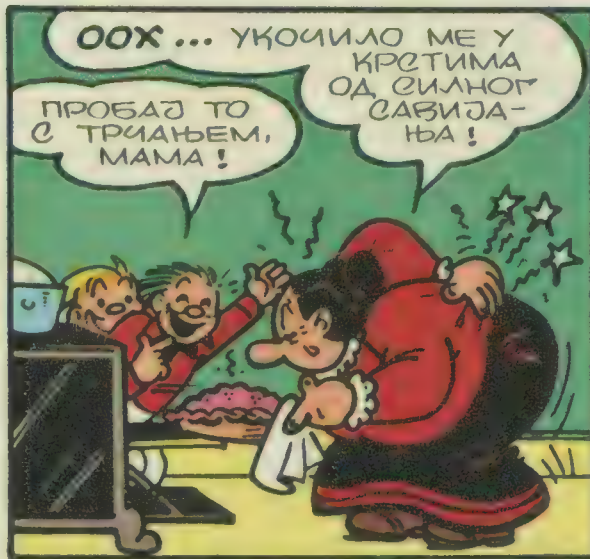
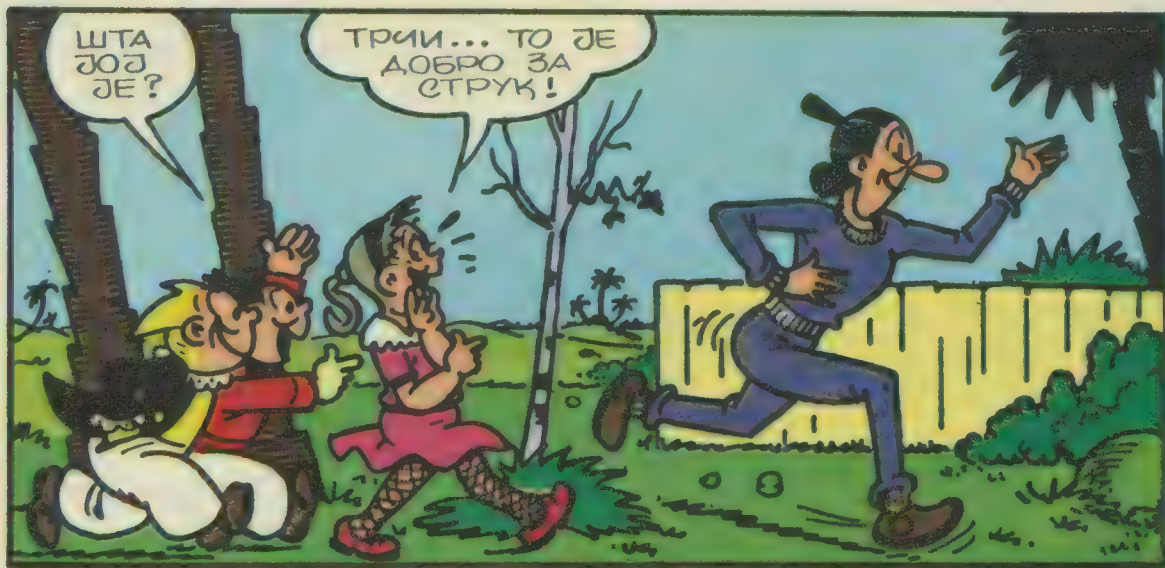
сам се налазила на почетку IV авеније кад сам испред себе угледала једну запрегу. Мога замора је нестало и ја викнух псима да појуре. Почела је млада борба. Ипак, мој противник је прошао кроз циљ за девет секунди пре мене. То је била права победа, моја победа, јер сам успела да га стигнем и поред предности коју је имао. Све више сам уживала у овим дивним тркама. Остали такмичари, све сами снажни мушкарци, одавно су ме прихватили као своју, као друга.

»Ви храбра девојка«

Последњег дана на старту нас је било шеснаесторо. На врху Кордова Хила, најтежег дела стазе, гледаоци су ме ватрено подрикли да издржим. Када је моја запрега улетела у циљ, одједном сам се нашла у загрљају Ескимских обучених у топле бунде из којих су им вириле само очи. Неко ми је ставио у руке букет ружа, неко други боцу шампањца. Припао ми је традиционални црвени фењер који се увек додељује за освојено последње место, али и бронзана медаља коју добија свако ко успе да заврши трку. Тада ми је пришао један стари Еским, мали и набран, додирнуо ми је руку и рекао:

— Ви храбра девојка. Добро трчати. Ми поносни. То је био најлепши тренутак трке.

ВИРЦИНИЈА КРАФТ

НЕЋЕ ТАТА ДА ИМ КУПИ ТЕЛЕВИЗОР

Драги дечји адвокате,

Као што знам дечија права су да увече гледају телевизију, да се играју чиме хоће и да их родитељи не бију. А ми немамо телевизор на нас мама и тата воде код пријатеља, али боље би било да нам они купе телевизор. Шта можемо кад они неће. Тата нам неке играчке склони у ормар и ми не можемо с њима да се играмо. Онда добијемо батине ако нешто сружимо или ако нешто није по њиховој вољи. Молимо те ако некако можеш да нам помогнеш око телевизора, играчака и батина. Ти би сигурно могао да нам помогнеш.

Марина и Андреј Комарецки,
Београд Добрачина 41

Упутно сам своју помоћницу у породицу Комарецки и ево њеног извештаја:

Врата нам је отворио Виктор Комарецки, отац деце која су нам писала. Он је психијатар по занимању. Кад сам рекла да сам дошла због писма, он је позвао децу и позвао из собе да могу насамо с њима да разговарам.

Марина је деветогодишња девојчица, иде у трећи разред основне школе, а Андреј има свега шест. Марина похађа и балетску школу, а обоје одлазе на Ташмајдан на клизање. Имају своју собу пуну књига и играчака.

— Је ли истина да добијате батине?

— Да, кажу деца, шамарчиће и пацке, а понекад и позади.

— Али, не добијамо варјачом као једна наша другарица, брзо додаје Марина.

— А због чега добијате батине?

— Па, због тога што смо некад мало несташни, а дешава се да понекад разбијемо неки тањир или чашу. Тада се тата страшно љути.

Том приликом деца су ми открила једну тајну, али то морамо задржати само за нас, такав је договор. Та тајна се налази у једној од полица кућног ормана. Мама је нешто вешто залепила.

— Да ли ви уопште гледате телевизију?

— Да суботом или недељом одлазимо код баке.

— А зашто тата неће да купи телевизор?

— Не знамо, неће — кажу туžno деца.

— Зашто не купите деци телевизор? — питао сам оца кад је ушао у собу.

— Нећу зато што се деца кад гледају телевизију мало друже с другом децом а то им је корисније. С другом децом она причају, играју се, забављају се. Ако уђу у мрачну собу у којој се налази телевизор, у стању су да седе по неколико часова уколени, грицкајући грисине, и заборавивши на све друго. Та телевизија до те мере зароби њихову пажњу шаренилом програма и реклама да изгубе смисао за дружење са другом децом.

Још смо разговарали и пре говорали, али отац је остао при свом. Неће да купи телевизор јер верује да деци није корисно. Обећао је само да ће децу чешће водити код баке да тамо гледају дечје емисије и понеки цртани филм.

ДОЛЕ БАТИНЕ

КО ЗНА ГДЕ ЈЕ МОЈ ОТАЦ

Драги чика Правдољубе Добрићу,

Мислим да и ја, као и остала деца, имам право да имам свога оца. Мајку и мене отац је напустио када сам имао годину дана. Сада имам осамнаест. Мој отац се зове Боривој Ђорђевић. Радио је као шумар у околини Нима. Некада смо живели у селу Горње Драговље у нинком срезу. Мислим да треба да кажем још и то да ми

се мајка зове Даринка Стефановић.

Драги чика Правдољубе, молим вас објавите моје писмо и замолите све ваше читаоце да ми, ако нешто знају, пишу о мом оцу. Надам се да ће моје писмо преко вашег листа стићи и до руку мога оца и очекујем да ми се он јави.

Томислав Миленковић,
ул. Гробљанска 51, Рума,
Срем

РОДИТЕЉИ СЕ СВАЂАЈУ

Драги наш чика Правдољубе,

Моји родитељи имају јако слабе живце и стално се свађају. Иза сваке њихове свађе ја се осећам јако потиштена и усамљена. Чини ми се да ме нико не воли и много плачем. Немам добрих другарица ни другова којима бих могла повери-

ти думу и сва моја размислиња која се не говоре родитељима. Имала сам само једну добру другарицу, а она је морала да отпутује. Сада сам јако усамљена. Одличан сам ученик. Молим те, чика Правдољубе, реци ми шта да радим и како да стекнем доброг пријатеља и да не мислим на свађе родитеља.

Девојчица В. В. из Сарајева

НЕВОЉЕ С ДУШКОМ

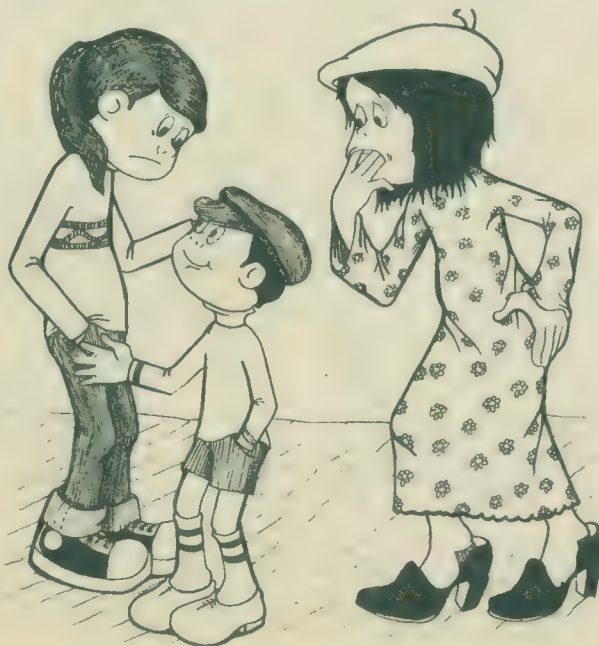
Драги друже адвокате,

Идем у IV разред новосадске Основне школе „Жарко Зрењанин“. Имам шестогодишњег брата Душка. Кад год ми дође нека другарица, мама ме грди зашто се ми не играмо са Душком. Онда нас две морамо брата да забављамо, и тако увек. Често хоћу да објасним мами да смо ми много старије, озбиљније... али она само говори да смо сви деца и шта ми

имамо одвојено, и све тако. Шта сад да радим?

Олга Кисић, Нови Сад

Покушај овако: поиграј се са својим млађим братом пре но што ти другарице дођу, а онда му лепо објасни да ћете се ви даље забављати саме и да су ваше игре другачије од оних које њега занимају. Кад Душко види да ти њему помажеш и да водиш рачуна о њему, можда ће и он помоћи теби.

Родитељи се не свађају без неког разлога. Можда имају превисе брига и ти настој да их схватиш. Ако имају слабе живце, као што пишеш, и у том случају треба да им помогнеш својим разумевањем и својом бригом о њима. Својом тугом и потиштеношћу нећеш помоћи ни њима ни себи. Пошто имаш четрнаест година покушај да уочиш шта изазива бригу твојих родитеља, шта их раздражује и у томе им помогни. Зато је потребна истрајност и храброст.

Немој да заборавиш своје забаве и друштво. Уверен сам да ћеш убрзо наћи пријатеље с којима можеш отворено да разговараш. Покушај опрезно са неком другарицом. Најзад, напомена: никада нисам видео, већ се осећам као твој искрени пријатељ.

ДЕЧЈЕ ПРАВО НА МЕСТО У ВОЗУ

Драги наш чика Правдољубе Добрићу,

Путовала сам болесна са мамом возом од Крагујевца за Београд. За мене је мама платила возну карту. У Ланову је ушао у воз један млади човек и како није имао где да седне, грубо је захтевао да ја устанем и збацио ме са седишта, тако да је моја мама плачући устала и уступила му своје место. Кад је наишао кондуктер, ни он га није могао натерати да мени болесној омогући да седим на своме месту.

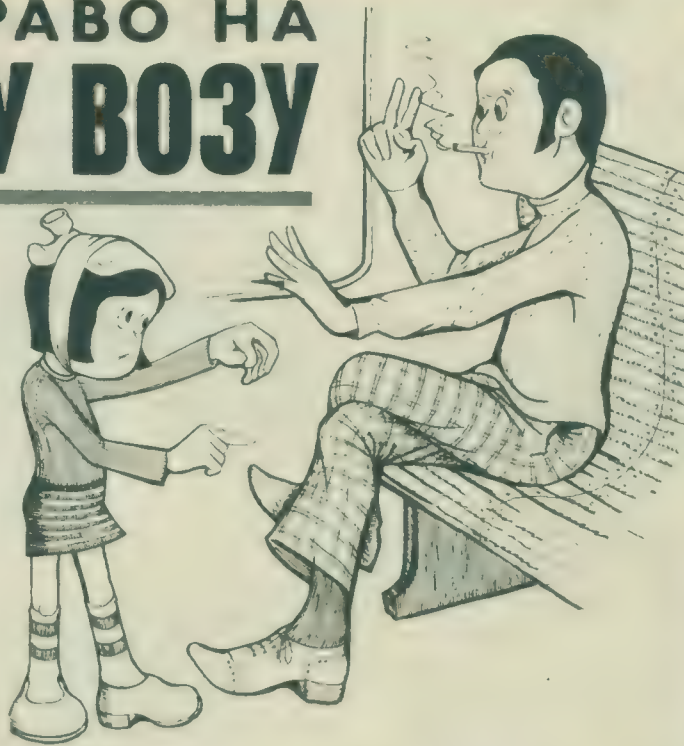
Да ли сам ја иако мала, имала право на место за седење, које је било и плаћено? Ако сам у праву, реците ми ко ће у оваквим случајевима нас мале заштитити.

Жанка Максимовић,
уч. II раз. Основне школе,
Крагујевац

Драга Жанка,

Владета Ђосић, директор Заједнице Југословенских железница за Србију поручује ти:

Твоја права у возу, као де тета, с пуном или половином карте, равна су правима одраслих путника. С обзиром да си имала возну исправу, имала си сва права на место где си се налазила у тренутку када је ушао нови пут-

ник. Да си тренутно напустила место где си седела, а ниси оставила никакво обе лежје (пртљак, на пример) новодошли путник би имао потпуно право на незаузето место.

Закон о превозу на железницама у члану 20, с насловом „Заузимање и одређивање седишта“, каже да је у случају спора путник дужан да позове кондуктера. Уколико је кондуктер немоћан, дужан је да позове милиционера.

НЕМАМ СТАНА

Друже адвокате,

Ја вам шаљем једну жалбу. Станујем у кућици 2 са 3, ту нема ни веза ни мипе. Угаљ држимо на улици, а сада нема ни мрве угља, па морамо да идемо да тражимо у комшилuku. Мама не може да купи јер нема ни новца. Не пушта ме у школу зато што ми нисмо добили стан. Она каже: кад немам стана, није ни школа за мене. А ја волим да идем у школу, а мама не да да идем у IV-2 разред. Молим вас помозите нам да добијемо стан.

Верица Шоштаревић,
ул. Лењина 83
Сремски Карловци

ма стан, да је несрећна јер нема где да учи. Родитељи ће вам одговорити да они не могу да дају стан Верици. То је тачно. Али ви им онда реците да тамо где они раде разговарају да Верица нема стан, да се заинтересују у општини и на разним састанцима да говоре о томе како треба помоћи Верици. Ако своје родитеље наговорите да тако учине, можда ће нешто успети.

Много сам размишљао како би ти се могло помоћи и кад сам већ поверовао да ништа не могу да смислим остала ми је још једна нада: твоје школске другарице и другови. Како? Нека прочитају овај мој позив који ми упућујем.

Драги Верицини школски другови и другарице! Испричајте својим родитељима да ваша другарица Верица не-

Правдољубе Добрићу

ТЕЧА МЕ УВЕК ИСПИТУЈЕ

Драги чика Правдољубе,

Мој теча је наставник и увек кад дође код нас, он почне да ме испитује. Ако некад погрешим, он каже да нисам научила, и зато то не волим. Моја мама је за то да ме испитује, а ја нисам. Ко је у праву, мама или ја?

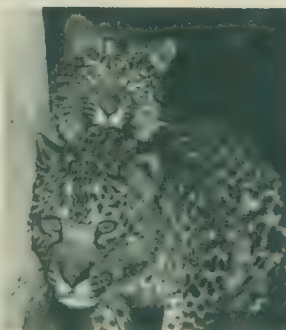
Надежда Средић,
Булевар Лењина 104/IV,
Нови Београд

Нико не воли да га испитују. Само, испитивање има и једну добру страну — оно нам помаже да уочимо шта смо научили, а шта нисмо и, поред тога, јесмо ли нешто добро научили или погрешно. Ако је теби потребна таква помоћ, зашто би је избежавала? У том случају твој теча треба да ти помогне приликом учења и то редовно да ти помаже а не само с времена на време. Није, дакле реч о испитивању, већ о помоћи приликом учења. Само испитивање неће много помоћи.

ЛЕОПАРАДИ ДОБИЛИ ИМЕНА

ЦЕЗАР И НОРА

УПРАВНИК МЕДЕНИЦА И ЧУВАР ПРАЖИЋ БИРАЈУ ИМЕНА

Београдски зоолошки врт замолио је читаоце „Политикиног забавника“ да нађу добра имена за два мала леопарда, мужјака и женку. 2.236 читалаца предложило је имена (дописнице су стигле нама и Зоолошком врту).

Преписали смо предложена имена и дали списак управнику Зоолошког врта Милораду Меденици и чувару Милутину Празићу. Они су одабрали имена ЦЕЗАР и НОРА. Одлучили су се за њих јер чувар може разговарати да их изговара, а животиње лако памте. Женки би боље одговарало име Клеопатра, али оно се тешко изговара. Пошто је било више читалаца који су предложили ова имена, на срећу смо извукли победника.

КУМОВИ СУ АЛЕКСАНДАР МИШКОВИЋ, Панчево, Лењина 20/4 за име Цезар и ЕЛЕОНОРА ФРАНИЋ, Осијек, Штросмајерова 182-а за име Нора. Они ће добити по транзистор. Кад на пропеће леопарди буду представљени публици, кумови ће бити позвани у Београд да присуствују догађају. Обезбедићемо им бесплатан пут и једнодневни боравак у Београду.

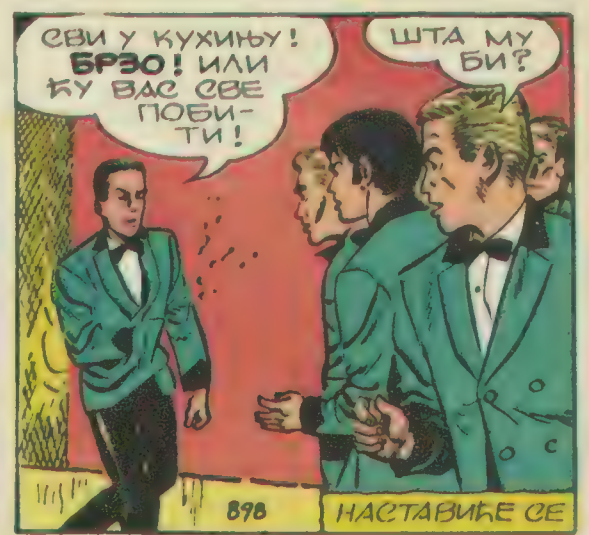
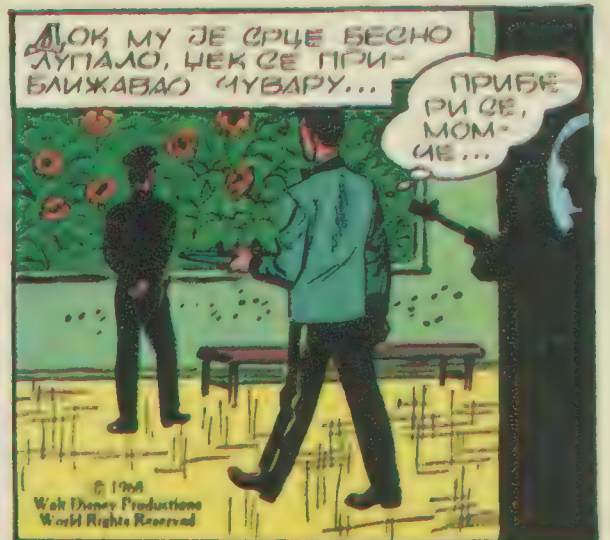
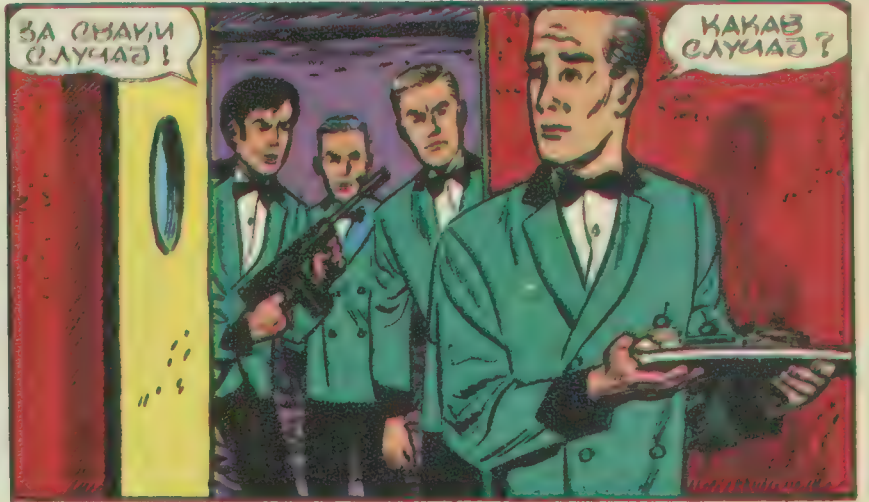

ЧИТАОЦИ «ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА» ПРЕДВИЂАЈУ ДА ЋЕ АМЕРИКАНЦИ ПРВИ СТИЋИ НА МЕСЕЦ

5.113 ГЛАСОВА ЗА САД
4.370 ГЛАСОВА ЗА СССР

У идућем броју објавићемо имена двојице читалаца који остају у такмичењу док се астронаути САД или СССР не спусте на Месец, после чега читалац чија се прогноза испуни путује са својим омиљеним наставником у САД или СССР.

ГДЕ ЈЕ ОСМО ЧУДО?

ВИШЕ ОД ДВАДЕСЕТ ГОДИНА ТРАЈЕ ПОТРАГА ЗА ЧУВЕНОМ ЋИЛИ-
БАРСКОМ ОДАЈОМ КОЈА ВРЕДИ
ПРЕКО 10 МИЛИЈАРДИ ДИНАРА

Краљева наредба гласила је: направити нешто што још ниједан владар није имао — некако осмо чудо света.

Године 1709. радови на „чуду“ су завршени. И Европом се пронео глас о чаробној одаји краља Фридриха I пруског, која је цела обложена ћилибаром. Мозаици од углачаног ћилибара украшавали су таваницу и зидове на површини од 55 квадратних метара. Оквири слика и резбарија такође су били од ћилибара. Детаљни неких минијатура могли су се видети једино помоћу лупе.

Уместо награде...

Творци ћилибарске одаје, поносни на своје дело, надали су се великој награди. Али, уместо награде, стигла им је казна. Један је затворен, а други су протерани из земље под оптужбом да су издајници. Недовољно учвршћени мозаици убрзо су се одлепили. Ћилибари су морали бити скинути и упаковани у један велики сандук. После неколико година пруски краљ их је, у жељи да добије руску подршку у рату са Швећанима, покљонио цару Петру Великом.

Неколико деценија о осмом чуду ништа се није чуло. Тек је 1755. године царица Јелесавета предложила градитељу Растрелу да реконструира ћилибарску одају у једној сали нове палате у Царском Селу. У току неколико наредних месеци Растрел је изградио оно што су касније опчињени гледаоци назвали ћилибарском песмом. Тако је осмо светско чудо добило нову отаџбину и новог ствараоца.

После два века пред дворцем у Пушкину (бивше Царско Село) зауставили су се

немачки камиони натоварени сандуцима и балама вате. Дворац је окружио густ кордон војника. У прозоре околних кућа уперене су циви митраљеза. Ускоро су се на степеништу дворца појавила два војника опрезно носећи подужи сандук. Назад је колона камиона кренула у непознатом правцу.

Велика страст доктора Родеа

Доктор Роде није се инте ресовао за политику. Чак ни трагични догађаји у којима је цео свет живео после 1939. године нису га много потресли. Њега је обузи мала једна јединица страсти: ћилибари. У свету је важио као велики ауторитет у тој области.

Када је постао директор музеја у Кенигсбергу, успело му је да га наменују за кустоса чувене кенигсбершке збирке ћилибара. Била је то чудесна збирка са 70.000 експоната. Ту се налазио и највећи познати у свету ћилибар тежак 70 килограма, док је посебан предмет поноса доктора Родеа био комад ћилибара у коме се окаменио гуштер.

У свету је још беснео рат. Све чешће су Кенигсберг надлетали совјетски авиони. Ћилибарску одају опет је требало упаковати у сандуке. Смештена је у музеј. Четвртог марта 1945. године — месец дана пре него што је Совјетска армија освојила Кенигсберг — изненада је музеј посетио Ерих Кох, чувени познавалац уметности. Кад је почео рат пљачкао је музеје и приватне збирке по окупираним градовима. Као комесар раја за Украјину и Источну Пруску имао је за то прилике. Кох се зауставио на сред дворане у којој су се

донедавно налазиле збирке ћилибара.

Разговор у четири ока

— А где је ћилибарска одаја?

Знајући необуздани карактер свога госта, доктор Роде најпре хтеде да се уздржи од одговора. Али када се питање понови, одговори:

— Ћилибарска одаја налази се у музејским подрумима...

— Нисте је пребацили у неко сигурније место. Јесте ли свесни каква вам опасност прети?

Роде је ћутао блед као крпа и нико живи не зна как-

дана нестало је доктор Роде. Поново је виђен у граду 10. априла; нико није знао где је тих дана боравио. А када је Совјетска армија ушла у Кенигсберг, сандука са ћилибарима није било у подруму.

Ништа више није везивало доктора Родеа за Кенигсберг. Музеј је уништен за време војних операција, од расла деца становала су му негде у средњој Немачкој. Овде није имао ни своју кућу. Зашто је онда остао у Кенигсбергу?

Кобна грешка професора Барсова

Чим је освојен Кенигсберг ту је допутовао про-

је тражио само слике, није га интересовала ћилибарска одаја.

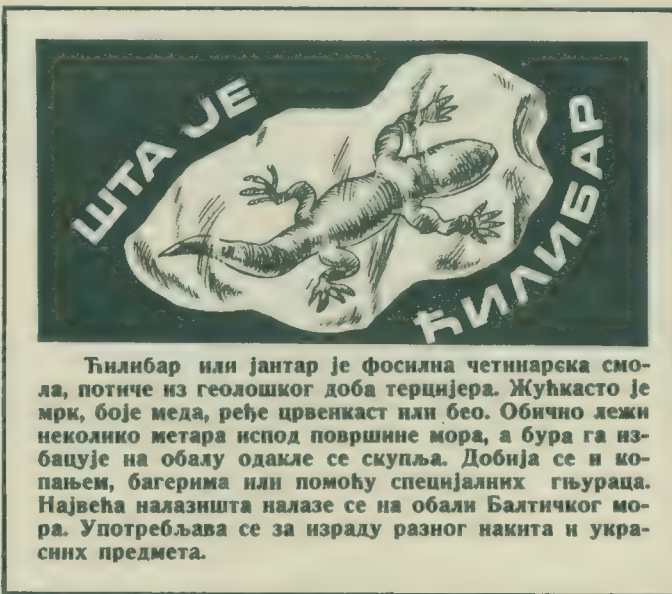
После извесног времена Алфред Роде је стекао поверење совјетских војника и официра. Управо тада је професор Барсов направио неопростиву грешку. Није много марио за то што је доктор Роде већ неколико пута тражио прилику за разговор са совјетским колегом у четири ока док је у присуству земљака тужно ћутао. Четрнаестог децембра Роде се дуже задржао у кабинету Барсова. Одговлачио је са одласком и неколико пута покушавао да започне некакав разговор. Али је Барсов био веома заузет и није обраћао пажњу на чудновато понашање доктора Родеа.

А ујутро, Роде и његова жена су нађени мртви у своме стану. Др Паул Ердман дао је налаз да су умрли од дизентерије и нестали из града. Тако се прекинула нит која је водила ка ћилибарској одаји.

Потрага за ћилибарском одајом траје већ преко 20 година. Саслушано је стотине сведока, пронађени су читави свежњиви документи. Неколико пута чинило се да тајна само што није откривена.

Године 1965. Ерих Кох, као ратни злочинац у полском затвору, изненада је изјавио како жели да призна где је ћилибарска соба. Он је тврдио да је она сакривена у једном бункеру у предграђу Кенигсберга, али није могао да се сети тачног места...

Тако је ћилибарска одаја, јединствено уметничко дело које вреди 10 милијарди динара, још обавијена велом тајни.

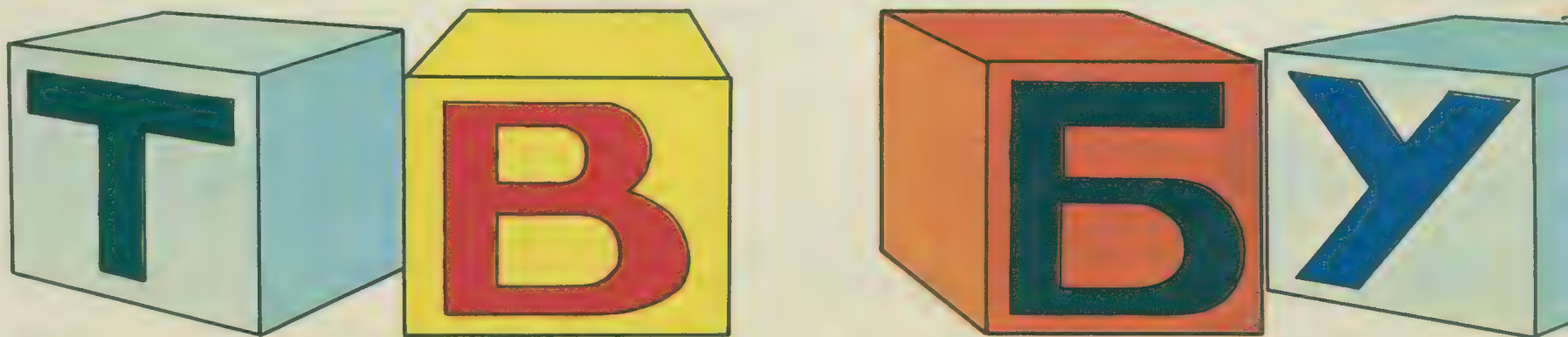

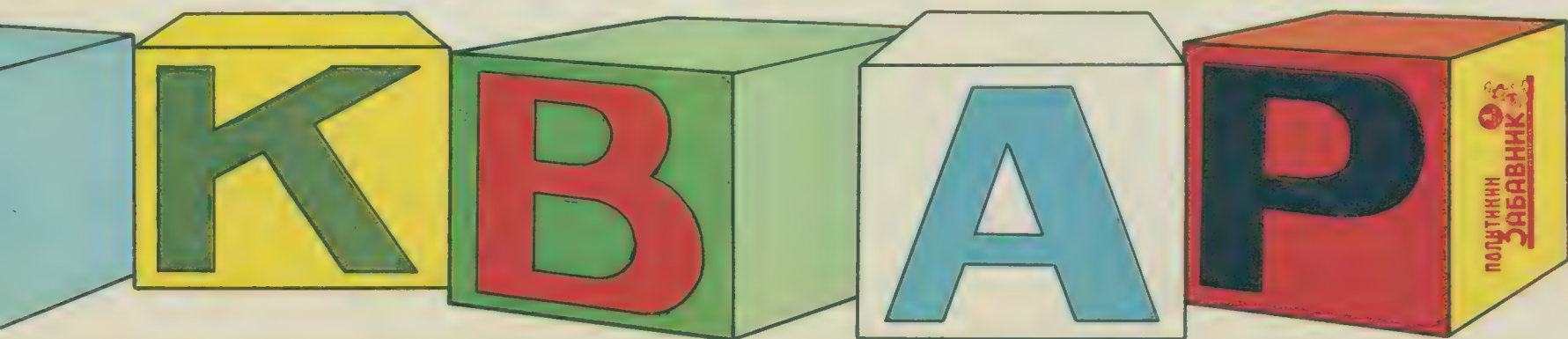
Ћилибар или јантар је фосилна четинарска смола, потиче из геолошког доба терцијера. Жућкасто је мрк, боје меда, ређе црвенкаст или бео. Обично лежи неколико метара испод површине мора, а бура га избацује на обалу одакле се скупља. Добија се и копањем, багерима или помоћу специјалних гњураца. Највећа налазишта налазе се на обали Балтичког мора. Употребљава се за израду разног накита и украсних предмета.

ва је унутства добио од Коха. Разговор се водио у четири ока.

Петог априла 1945. године сандук са украсима ћилибарске одаје још је био у музејским подрумима. Тога

фесор Барсов са задатком да тражи музејске вредности које су хитлеровци опљачкали. Барсов је нашао Родеа, чије су му публикације биле познате, и увукао га у сарадњу. Али, Барсов

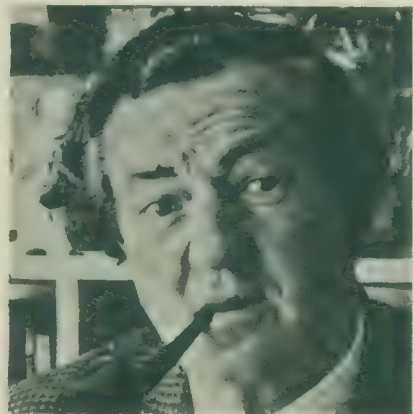

МЕГРЕ ЧИНИ ЧУДО

ЧОВЕК КОЈИ СВАКЕ НЕДЕЉЕ РЕШАВА НА ЕКРАНУ ПО ЈЕДАН ЗАМРШЕН ЗЛОЧИН, УМАЛО СЕ НИЈЕ ОБРУКАО ПРЕД-ДЕЦОМ!

Мали Гарет Слек гледао је тужно свог плишаног пса испуњеног сламом који је на више места био исечен жилетом. Ко је могао да учини такву пакост његовом Бимбу? Мора бити неки опасан непријатељ.

Само, како га открити и казнити? Окупио је своје друштво, све дечаке и девојчице из суседства у лондонској четврти Ист Хем, и гла-

ТЕЛЕВИЗИЈСКИ ИНСПЕКТОР МЕГРЕ НАШАО СЕ НА ГРДНОЈ МУЦИ: „СЛУЧАЈ БИМБО“ ИЗГЛЕДАО ЈЕ НЕРЕШИВ.

сом који су с времена на време гушле сузе испричао шта се догодило. Показао им је јадног Бимба, чија је несрећа на малишане оставила дубок утисак. Сви су се као један сложили да убицу треба пронаћи што пре.

Мали детектив

Дани су пролазили, а истрага коју су спровели шестогодишњи Гарет и његови „инспектори“ није давала никакве резултате. Онда је једној пеговој девојчици пала на ум спасоносна идеја:

— Да позовемо комесара Мегреа — узвикнула је. Он ће зачас пронаћи убицу.

Сви су одушевљено прихватили овај предлог. Али кад се одушевљење стишало, искрсла је нова тешкоћа: како пронаћи комесара Мегреа, боље речено, како у десетомиллионском граду какав је Лондон сазнати адресу Руперта Дејвиса, глумца који на енглеској телевизији сваке недеље увече игра славног криминалиста?

У редакцији једног лондонског дневног листа били су немало изненађени кад се, у рано јутро, на њиховом прагу појавила група малишана која је желела да ступи у везу с највештијим телевизијским лов-

цем на злочинце — комесаром Мегреом. Први се снашао новинар Магдоналд који је, намирсавши занимљиву репортажу, примно дечју делегацију, послужио их кока-колом и саслушао пажљиво каква их невоља мучи.

После тога је све ишло лако: Магдоналд је окренуо број телефона Руперта Дејвиса и уговорно посету Гарета Слека и његових малих де-тектива...

Нема мира за инспектора

Откако је постао телевизијски комесар Мегре, Руперт Дејвис, дотада мало познати средовечни позоришни глумац, наједном је стекао изванредну популарност. Милиони гледалаца убрзо су овог дежмекастог чика доброћудна лица поинтовели са славним јунаком француског писца Жоржа Сименона, а многи од њих често му поверавају своје неприлике. На улицама, у ресторанима или подземној железници, Дејвису прилазе потпуно непознати људи да затраже од њега какав савет, а већ његова кућа на периферији Лондона пуна је писама и позваних посетилаца који верују да ће им ТВ Мегре помоћи у неком „замршеном проблему“.

Исто тако, дању и ноћу, звони телефон у његовом кабинету. Због тога Руперт Дејвис није био много зачуђен кад му је с друге стране жи-

СВА ТРОЈИЦА СУ ЗАДОВОЉНИ

це репортер Магдоналд објаснио „случај Бимбо“.

— Нека дођу дечаци — рекао је кратко.

Убрзо су се пред познатим глумцем обрели Гарет Слек и његови другови. Изложили су случај, а онда је мали Гарет гласом у којем се осећала одлучност упитао:

— Шта ћете предузети, комесару?

— Покушао сам — причао је касније Руперт Дејвис — да објасним дечацима како ја нисам полицијски комесар већ глумац и да о решавању таквих загонетки немам појма. Узалуд. Моје речи нису допирале до њихове свести, за њих сам ја био свемоћни Мегре. Онда сам покушао на други начин.

„Знате, децо — рекао сам и запалио мегреовску лулу да бих изгледао што убедљивије — ја заиста немам времена да се бавим вашим псом. Видите и сами, сваке недеље морам да решим по један замршен злочин. Морате ми веровати да то није лако.“

Кришом сам бацио поглед на дечаке. Поверовали су ми, то је било очигледно, али њихова лица добила су жалостив израз да ми умало срце није препукло. Видео сам да ми морам некако помоћи. Али како?

Мадам Мегре ступа на сцену

И ко зна да ли би мудри комесар уопште нашао излаз из ове тешке ситуације да у собу није ушла његова жена Цеси, носећи на послужавнику слаткише малим гостима. Угледавши срачана лица домаћина и његових пријатеља посетилаца, запитала је о чему је реч. Кад је Дејвис укратко испричао историју Бимба, лице мисис Цесике се разведрило.

— Имам решење! — узвикнула је. Убрзо се вратила, носећи у наручју право правцато куче, старо свега неколико недеља. Био је то потомак чувене Венере која је на псећим изложбама широм света освојила многе награде. Два-три дана раније псе танце је Руперту Дејвису даровао један ватрени обожаваца комесара Мегреа.

— Узми кученце — рекла је мадам Мегре малом Гарету Слеку, оно ће ти, сигурна сам, заменити Бимба.

Деца су се вратила кући ван себе од среће, а комесар Мегре, кога и наши гледаоци гледају сваког петка на телевизијским екранима, одахнуо је с олакшањем. Није решио замршени случај, али се ипак некако извукао. — Н. С.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● међународна организација за заштиту природе објавила је недавно листу птица који ма прети опасност да ускоро сасвим ишчезну. То су: царски орао из Шпаније као и неке птице троглодити из Шкотске. Затим циновски ибис са Тајланда и орао са Фили-

пина који се храни мајмуни-ма. У Маниурији данас има свега стотину ждралова, у Калифорнији око шездесетак кондора и тридесетак белих америчких ждралова. Међутим, ту је и једна пријатна вест: пронађен је рајски папагај у Аустралији, птица за коју се мислило да је потпуно истребљено.

● лењинградски инжењери припремају план по коме ће поред великих сибирских ре-

ка Јенисеја и Ангаре бити изграђено 20 електричних централа. Изградња ће, према плану, трајати око тридесет година.

● чувеном индијском храму Шрирангам прети опасност од пропадања. Ова циновска

грађевина са седам бедема и двадесет једном кулом, грађена од X до XIV века, озбиљно је оштећена временом.

● после две и по године напорног рада специјалисти при родњачког музеја у Њујорку препарирали су кита тешког 13 тона а дугачког 20 метара.

● управа вашингтонске полиције одлучила је да њени инспектори у цивиљу убудуће за сваки дан у недељи има-

ју шешире друге боје. Сматра се да ће ово отклонити забуне и трешке. Недавно је, на-име, један полицајац, приликом хватања лопова, забуном убио полицајца у цивиљу.

ЛЕПИ БРАМЕЛ ДИКТИРА МОДУ. — Наполеон је постао император 1804. године и због тога се читав период од 1804. до 1820. зове империјум или доба царства. Да би заштитио француску индустрију и трговину, Наполеон је забранио увоз омиљених лаких индијских муслина и тако су, силом прилика, поново ушле у моду тканине од тешке свиле, чоје и сомота. Женске хаљине из доба царства имају веома висок струк, до испод самих груди, и јако отворен деколте (други, четврти и последњи цртеж слева). У моди су и огромни свилени шалови који се обично носе преко руке. Понекад се јако откривена леђа и груди покривају троугластом, не нарочито лепом марамом (последњи слева). Голе мишице „на антички на-

чин“ изишле су из моде и даме се нигде не појављују без дугачких узаних рукавица (други, четврти, и последњи слева). Хаљине су доста једноставне, тек мало украшене везом, цветићима или воланчићима. За време империјума рођена је и данашња мушка мода. Панталоне за сваки дан готово се и не разликују од оних које носе савремени мушкарци (пети слева). Само панталоне за дворске балове (трећи слева) и лов остају и даље до колена. У овом периоду у Енглеској живи Џорџ Брајан Брамел, чувени лепи Брамел — оличење мушке елеганције почетком XIX века. Он диктира моду и његово правило је да нису важни украси и раскош већ крој и начин ношења одела.

ДЕНИС ШАМПИОН

СВАКИ ЛАКАТ КО-
ЈИМ СЕ МЕРИЛА
ТКАНИНА БИО ЈЕ
ДРУГАЧИЈИ И ТР-
ГОВАЧКИМ ПОД-
ВАЛАМА МОРАЛО
СЕ СТАТИ НА ПУТ

М Е Т А Р Ј Е Р О Ћ Е Н У Р Е В О Л У Ц И Ј И

ТРГОВЦИ ИЗ ФИРЕНЦЕ ПУТОВАЛИ СУ У СРЕДЊЕМ ВЕКУ ЧАК НА ИСТОК ДА БИ
ТАМО ШТО БОЉЕ ПРОДАЛИ СВОЈУ РОБУ

мер, „бечки лакат“ прерачу-
нат на наше данашње сан-
тиметере мерио је 77,9 см,
„швајцарски лакат“ тачно 60
см. У Лајпцигу се мерило та-
козваним „брабантским лак-
том“ који је имао данашњих
68,5 см. И у Франкфурту на
Мајни се мерило брабант-
ским лактом, али он је био
дугачак 69,5 см. Прави цин
међу „лактовима“ био је „ба-
варски лакат“, мерио је
83 см.

И, сад замислите трговца
који купује од произвођача
тканину и плаћа му толико
гроша за лакат, али тражи
да му овај мери „баварским
лактом“ да би их било што
мање. Исти тај трговац, кад
после продаје на пијаци ла-
кат тканине за толико и
толико гроша мери је ре-
цимо „швајцарским лактом“,
да би тих лаката могао да
зарачуна муштерији што
више.

Људи су осећали да су
покрадени, а њихова жеља
за правичношћу огледа се
још и данас у речима: „Ме-
рити сваком истом мером!“

Истом мером, али каквим?
Збрка у мерењу била је
велика. Али, не треба мисли-
ти да нико није покушавао
да реши то питање. Тешко-
ћа је била у томе што он-
дашња наука није могла да
пружи чврсту, јединствену
основу из које би се могле
извести мере за дужину и
тежину.

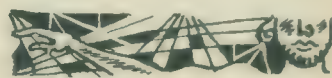
Тако је постао
метар? Метар је
десетомилионити
део Земљиног
квадранта. А зем-
љин квадрант — квадрант
значи четвртина је — дужина
подневка (меридијана) од по-
лутара (екватора) до Север-
ног пола. Цео Земљин мери-
дијан иде од полутара ка
Северном полу, па од Север-
ног пола према полутару, а
затим према Јужном полу,
па опет нагоре према полу-
тару и износи 40.000 киломе-
тара. Један квадрант дуга-
чак је 10.000 километара
или 10 милиона метара, тако
за један десетомилионити
део Земљиног квадранта из-
носи тачно један метар.

**У њочешку
је био хаос**

До 18. столећа, до хиљаду
седам стотина и неке године
у свету није било јединстве-
не мере за дужину и тежи-
ну. Не само свака држава и
крај, већ и поједина места
мерила су дужину и тежину
по слободном нахођењу.

Дужина се мерила „лак-
том“, а ова реч је значила
увек нешто друго. На при-

**Сваком њрагу
— један шџау**

Људски лакат, као основа,
није био погодан. Лакат је

у стара времена означавало људску руку од рамена до зглоба изнад шакле — а јасно је да руке нису у свих исте дужине.

Краљ Пшемисл Отокар II први у је Чешкој покушао да унесе неки ред у збрку мера. Он је 1268. године донео закон који је гласио: један прашки лакат дугачак је онолико колико износи дужина 120 зрна јечма поређаних једно поред другог.

С данашњег становишта ова дефиниција није била много поуздана јер и између јечмених зрна има разлике, али, на овај начин је свако могао да направи себи средство за мерење које је, бар донекле, било поуздано.

Да не би било забуне на какав јечам мисли, краљ Пшемисл Отокар II дошао је на другу мудру идеју: наредно је да се на прашком граду поређају једно поред другог 120 нормалних зрна јечма, према дужини коју су она заузеле, ковачи су направили мноштво гвоздених штапова.

Штапови с утиснутим краљевим грбом разаслани у у градове Чешке и Моравске заједно с краљевим наређењем: у сваком граду један штап мора бити придржан у општини, одмах крај улазних зграда, а други на прочељу неке зграде на пијаци да би свако купи неку тканину могао одмах на лицу места да провери њену дужину.

Наређење је извршено и лакат с краљевим грбом добио је име краљевски лакат.

Пшемисл Отокар II није био једини европски владар који је установио меру за

дужину. У старим записима налазимо причу о енглеском краљу Хенриху I, сину Вилхелма Освајача. Тај Хенрих I се, кажу, једном разљутио на све те „лактове“ према којима се у Енглеској куповало и продавало. Узео је дугачак штап, један крај је ставио под пазух, другом руком означио на штапу место докле је дотирала средина његовог средњег прста и изјавио: дужина штапа између мога позуха и средине мога средњег прста биће од сада „енглески лакат“. Кажу да је додао још и ово: ко не буде мерио према овоме штапу, висиће на њему!

Пошто нико није хтео да виси, трговци су одмах прилагодили своје мере према краљевском штапу. А како се штап (молка) на енглеском каже „јард“, енглеска основна мера за дужину добила је име јард, и још и данас се тако зове. Преведен на сантиметре јард има 91,439 см. И у Енглеској је направљен метални јард, касније је чуван у Парламенту, одакле се 1758. године изгубио када је зграда изгорела. Али, било је већ доста копија тако да то није била велика штета.

Шта је миља?

Збрка са мерама не само да је остала већ је све више расла: за то се постарала међународна трговина јер су трговци носили са собом и

свету своје лакте, стопе, палчеве и петље.

Назив миља води порекло од латинске речи „миле“ којом су стари Римљани означавали камен на ивици пута. Они су били изванредни градитељи путева, првих друмова који су из Рима водили у све крајеве пространог царства. Да би путници, а поготово јединице могли боље да се оријентују, на ивицама путева у правилим размацима постављени су каменови. Размак између једног камена и другог износио је хиљаду корака. Хиљаду се латински каже „милиариум“. Тако се и ово камење крај пута звало милиариум, од чега је касније постала реч миља.

Удаљеност између ових каменова износила је хиљаду корака. Али, пазите! Удаљеност је износила хиљаду римских корака, а Римљани нису рачунали као ми. Оно што ми данас називамо корак, за Римљане је била само половина корака, јер је он под појмом корак под разумевао: закорачити левом ногом, стати, привући десну ногу, закорачити десном ногом. Раздаљина између места одакле се закорачило левом ногом и места где се зауставила десна нога — то је био римски корак. Укратко, римски корак то су наша два корака. И пошто наш просечан корак одраслог човека износи отприлике 75 сантиметара, значи да је удаљеност између једног и другог камена на римским путевима износила око 1500 метара.

Стара римска миља одржала се до данас у Енглеској и Сједињеним Државама. Њихова миља је дугачка

један километар и 609 метара.

Историјски метар

Поштом у мерама за дужину и тежину позабавила се једног дана и Народна скупштина Велике француске револуције, која је била основана 1789. Године 1790. 8. маја, наложила је Народна скупштина Француске Академији наука да припреми предлог једнообразних мера за дужину и тежину. После непуних десет месеци председник одбора коме је био поверен овај задатак, поднео је Скупштини извештај који се сматра једним од најзначајнијих у историји цивилизације:

„Основна јединица за успостављање мере за дужину и тежину мора бити природна величина, непроменљива и неподложна било каквој произвољности. Овим условима одговара размера Земљиног подневка (меридијана). Његову дужину измерили су пре педесет година наши претходници. Они су утврдили да дужина Земљиног меридијана, прерачуната на морску површину, износи 20.618.556 париских хвати. Али, ова дужина је више него огромна да би могла да послужи као мера. И четвртину односно квадрант меридијана, исувише је велик. Зато Одбор предлаже да се квадрант меридијана подели на десет милиона делова, и да тај десетомилонити део постане основна јединица мере за дужину. Пошто нисмо желели да неки за-

род, евентуално одбије наш предлог из чисте националне зависти, за назив нове мере нисмо предložили француску реч већ старогрчку. У старој Грчкој средство за мерење се називало: метрон. Зато предлажемо да се овај десетомилонити део Земљиног квадранта зове: „метар“.

Народна скупштина прихватила је овај предлог и — тако се родио метар. Боље рећи праметар. Године 1875. у Паризу се састао међународни скуп на којем је основана Метричка конвенција. За сваку државу која је приступила овој конвенцији израђена је једна копија праметра, од мешавине 90 одсто платине и 10 одсто иридијума. Такви праметри чувају се и данас у Паризу и другим градовима Европе. На овом металном штапу од платине и иридијума су два зареза, две танке цртице. Удаљеност између њих износи један метар.

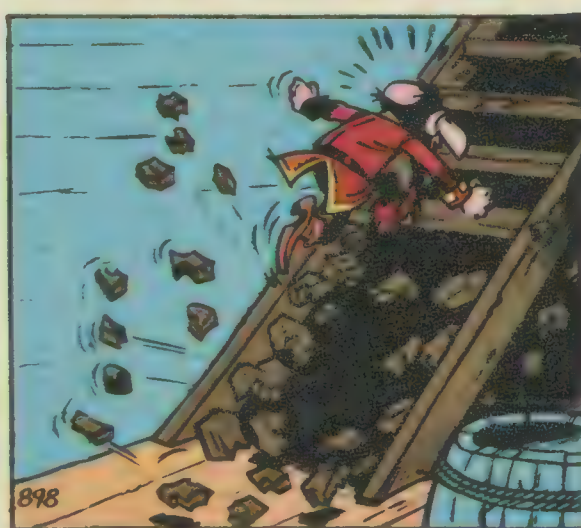
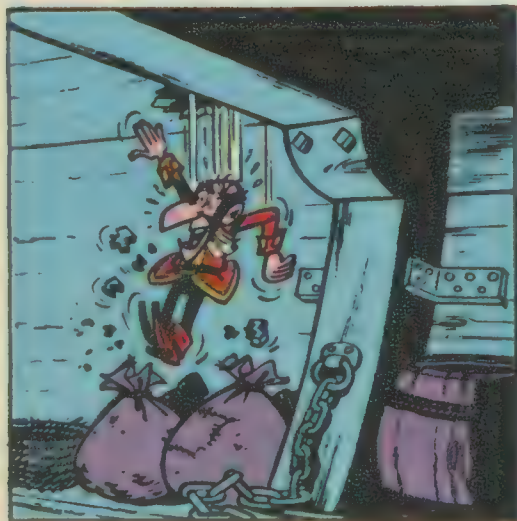
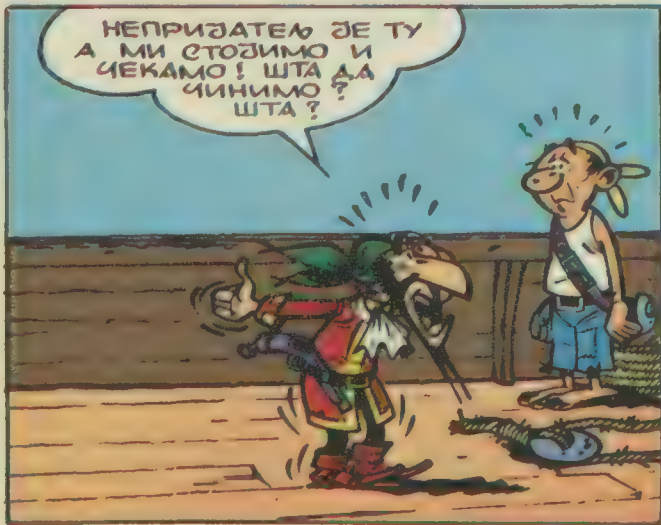
Прецизност справа за мерење мора да се усавршава јер то захтева развита науке и технике. И тако је Метричка конвенција 1960. године донела одлуку:

„Од 14. октобра 1960. у 18 часова 00 минута по средњоевропском времену више не важи да је један метар = 1/10.000.000 квадранта Земљиног меридијана прерачунатог на површину мора. Метар ће од данас бити дефинисан овако: 1 метар = дужина 1.650.763,73 таласних дужина криптона 86. То одговара дужини метра који је израђен у француској револуцији.“

Овај нови начин мерења (помоћу светлосних таласа) омогућава тачно дељење метра и на десетохиљадите делове милиметра.

ОСТРВО С БЛАГОМ

ТЕКСТ: А. РЕЗМОНА
ЦРТА: М. РЕМАК

ТРЕНУТАК УЖАСА

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

Каг је Фердинанд
испричао шта се до-
годило, смејали су му
се. Неки су га ошму-
жили да је убио Дијега

Дијега Алвез је погле-
дао мирну површину
Карипског мора која
се блистала на месечини, а
онда се лењо опружио и по-
чео да звиждуће. Било је
то једне прохладне окто-
барске ноћи 1905. године.
Он и његов пријатељ Фер-
динанд Моко налазили су
се на дужности чувара све-
тионика на малом, ненасе-
љеном острву Серана Кеј.

Светионик — то је била
мала, двоспратна дрвена ба-
рака постављена на челич-
ни треножац висок десет
метара, уграђен у камену
ивицу стрме и опасне оба-
ле.

Земљотрес или...

Наједном, мир је био по-
 ремећен. Читав светионик је
 почео да се тресе и Дије-
 го, који се придигао, пао је
 на под. Придржавајући се
 за зид успео је да устане,
 истрчао на платформу око
 бараке и осматрао мрак:
 сем таласа није се ништа ви-
 дело. Потреси су трајали не-
 колико минута и онда се
 све поново утишало. Дије-
 го је отишао да види да-
 ли је све у реду са њего-
 вим пријатељем Фердинан-
 дом. Нашао га је како мир-
 но спава, насмешио се и од-
лучио да га не буди.

Следећег јутра, у само
 праскозорје, два човека су
 се спустила до стеновите о-
 бале и установила да је све
 нормално. Мора бити да их
 је ноћас потресао земљот-
 рес, закључили су.

Два дана касније читав
 светионик је поново почео
 да се тресе, само још јаче
 него прошлог пута. Упла-
 шени чувари истрчали су
 на платформу око светиони-
 ка и при јаркој дневној све-
 тлости загледали се у мо-
 ре. Устукнули су врисују-
 ши ужаснуто.

Тамо доле, крај челичних
 стубова налазила се нека цр-
 на маса... гигантско чудо-
 виште помањало се из мор-
 ских дубина и као да се у-
 опињало уз стеновиту оба-
 лу.

Скоро два минута се чу-
 довиште успињало. Онда и
 само тог тренутка два чо-
 века су могла да га виде.

Био је то огроман октопад
 чији су пипци, скоро три-
 десет метара дуги, ломили
 челична постоља као да су
 шибице.

Дијега се први прибрао.
 Отрчао је у светионик и у-
 зео две пушке. Док су меци
 погађали огромно, црно би-
 ће два чувара су плако по-
 стајала храбрија.

Џиновска неман најада

Пре него што је и један
 од њих схватио шта се до-
 гађа, огроман црни пипак
 замахнуо је као бич, ухва-
 тно Дијега око струка и по-
 вукао га у дубину. Ферди-
 нанд је пуцао између очи-
 ју чудовишта, али оно није
 олабавило смртоносни сти-
 сак пипка око његовог при-
 јатеља.

У паничном страху, Фер-
 динанд је бацио пушку, по-
 журио у светионик, затворио
 врата и дрхтећи чекао да
 црно чудовиште дође по сво-
 ју другу жртву... по ње-
 га... али се то није догоди-
 ло!

После неколико часова
 Фердинанд је савладао
 страх и полако изишао на-
 поље, отпузио до ивице
 платформе и нагнуо се над
 ивицу.

Чудовиште је било непо-
 мично. Фердинанд је био си-
 гуран да је мртво.

Неколико недеља касније
 посада брода која је дош-
 ла да омени двојицу чувара
 нашла је Фердинанда како
 шета по острву скоро пот-
 пуно луд. Када је Ферди-
 нанд испричао шта се дого-
 дило, почели су да се сме-
 ју. Неки су га чак оптужи-
 вили да је убио Дијега.

Али, када је наишла осе-
 ка установили су да је Фер-
 динанд говорио истину, јер
 на стенама испод саме мор-
 ске површине, још обави-
 јени око челичног постоља,
 лежали су остаци џиновског
 октопада.

Ко може да тврди да та-
 ква чудовишта и данас не по-
 стоје. Али, можда се тиме
 могу објаснити неке нерешене
 тајне океана. Можемо
 само да чекамо да се јед-
 ног дана поново догоди не-
 што слично као на острву
 Серана Кеј!

НАДАМ СЕ ДА ВАС
ЈЕ СУДБИНА МОГ
НАДЗОРНИКА НЕЧЕМ
НАУЧИЛА ТУА!
ХАЗАРДЕ! А САД ПРЕМА
БРОДУ КОЈИ ОЧЕКУЈЕ
МОЈ ТОВАР!
МОЖДА ЋУ ВАС ЧАК
И НАГРАДИТИ!

ЗНАМ КАКО
ИЗГЛЕДАЈУ
ТВОЈЕ
НАГРАДЕ,
ВЕШТИЦЕ!

ЗА ТО
ВРЕМЕ...

ИЗГЛЕДА ДА СЕ
БАЛЕ КОТЉАЈУ,
МАДАМ ЦЕК-ЦЕ!
БИЛО БИ ДОБРО
ДА ПРОВЕРИТЕ...

НА ТАЈ ТРИК СЕ
НЕЋУ УХВАТИТИ,
ХАЗАРДЕ!
НЕ ИСПУ-
ШТАМ ВАС
С ОКА!

МОЈА ГО-
СПОДАРИЦА
ВЕРУЈЕ ДА
МЕ СЕ ОСЛО-
БОДИЛА ...
АЛИ...

ЏИМПТОПСОВ КРИК ЗАГУШИЛА ЈЕ
БУКА МОТОРА...

И ТИ СИ
ЗАСЛУ-
ЖИО
ОСВЕТУ!

МОЈА
ОСВЕТА ТЕК
ПОЧИЊЕ!

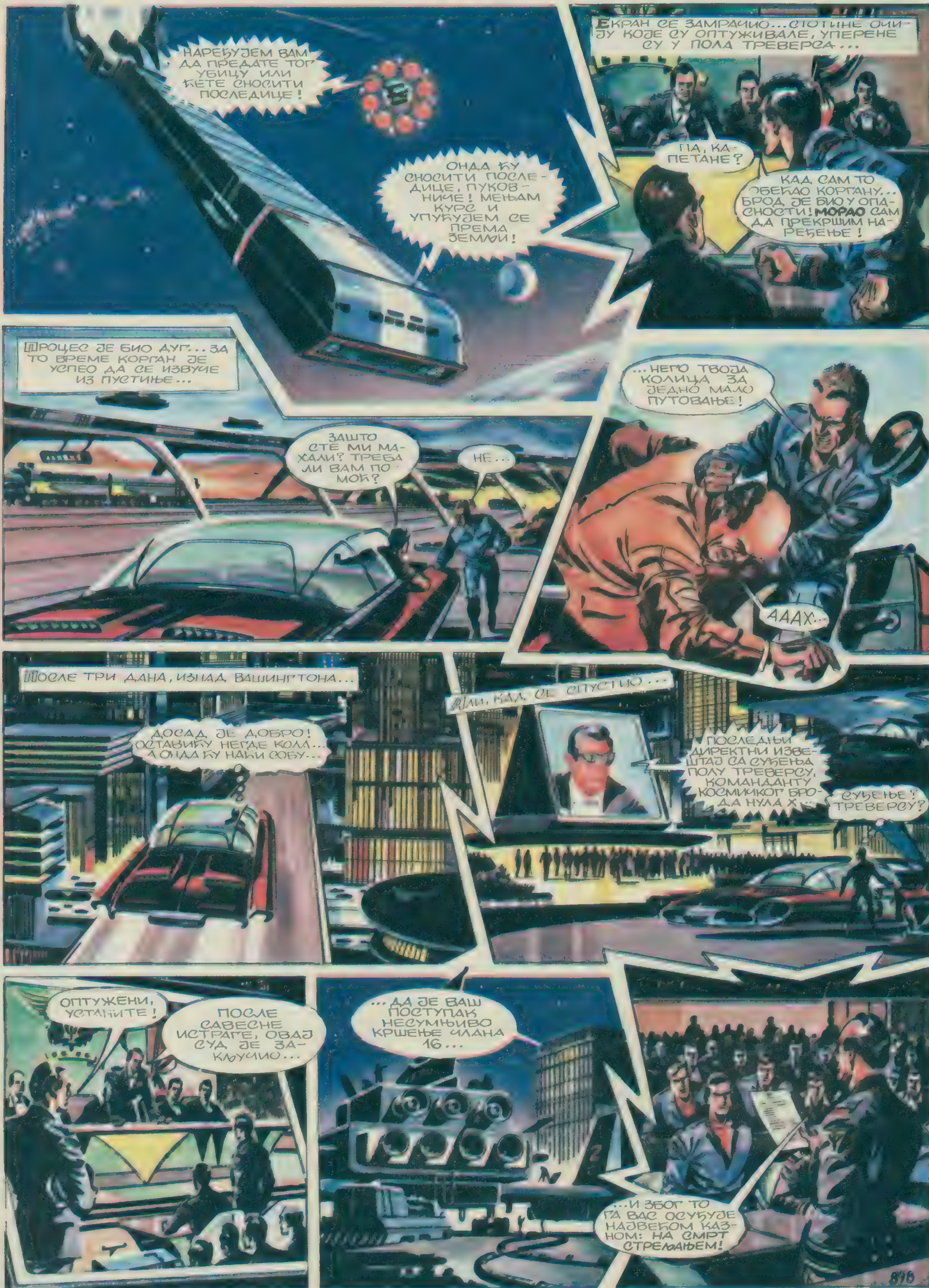

ЗА ТО ВРЕМЕ У ПИЛОТСКОЈ
КАБИНИ...

КРОЗ ДЕСЕТ МИ-
НУТА УГЛЕДАЋЕ-
МО БРОД! МОЈ
ТОВАР ЋЕ БИТИ
ИСПОРУЧЕН...
А ЈА ЋУ СТРАП-
ТИ У ЦЕП
ПЕТ МИЛИ-
ЈАРДИ!

АЛИ, ЊЕЊ САН О БОГАТСТВУ НЕСТАЈАО
ЈЕ У МОРУ...

У ИДУЋЕМ НАСТАВКУ: НА СТРЕЉАЊУ!

НЕСТАЛИ ДРАГУЉИ

Чим смо комесар Бурдон и ја ушли на главна врата хотела „Мажестик“, у сусрет нам пође омањи човек.

— Хвала вам што сте тако брзо дошли, господо. Зовем се Фремо и директор сам овог хотела.

— Мило ми је — прогунђа Бурдон. — Телефонски сте нам јавили да се десила нека крађа. Испричајте нам све по реду...

Директор поче узбуђено:

— Страшно, господо, страшно за углед мог хотела. Међу нашим гостима тренутно се налази и један златар из Анверса, М. Ланг. Јутрос, у девет часова, напао га је неко у његовој соби, онесвестио га и из ручне касе украо више дијаманата велике вредности...

Бурдон замоли директора да га одведе до жртве.

М. Ланг, старац с белом брадом, потврди директорову причу:

— На моју несрећу писам могао добро да упамтим лик нападача. Чини ми се да је имао наочаре и црну браду.

— Да ли сте га некад видели? — интересовао се комесар.

— Па, можда сам га једном срео у ходнику...

Како је испитивање показало мало касније, у соби до златарево одсео је извесни Албер Молин. Он је исплатио свој рачун у хотелу нешто пре девет часова и затим нишче-зао. Собу је изнајмљено претходне вечери и то је био први пут да одседне у „Мажестику“.

Испитали смо собарицу.

— А, то је био веома фини господин — рече жена. — Био је веома лепо обучен, а у кравати је имао бисер и савилену кошуљу с иницијалима А. и М.

— По мом мишљењу — рече директор хотела — он је имао неки чудан ход, као да се био прерушио.

— Ко је још знао да носите дијаманте велике вредности? — упита Бурдон.

— Тројица мојих колега, златара из овог града, знали су за мој долазак одговорни старац. То су Жаккар Андре, Марбе и Совин...

Док је комесар чекао тројицу златара, ја сам отишао до пријавнице хотела и затражио да видим хотелску листу коју испуњава сваки гост.

Пола часа касније, Совин, Жаккар и Марбе стигли су у хотел. Наравно, сва тројица су одлучно порицала да имају било какве везе с крађом.

Тада ми изненада синиу једна идеја.

— Замолио бих вас, господо да се потпишете на овом листу

Они прихватише без речи а затим комесар Бурдон и ја почесмо да упоређујемо потписе с оним на хотелској листи. — Нашао сам га, комесару! — узвикнух после неколико тренутака.

Драги читаоци, бацам вам рукавицу. Знате ли ко је од ове тројице лопов и шта га је одао?

(Решење на 31. страни)

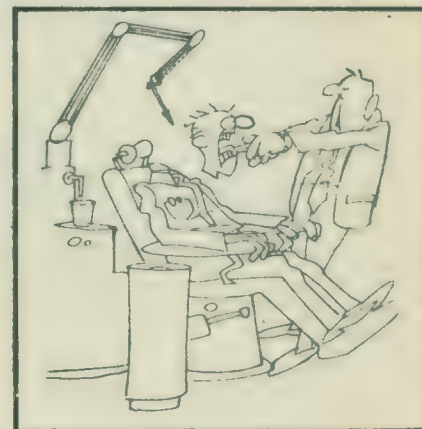
* ХУМОР *

БЕЗ РЕЧИ

— Не треба да трескаш ногом чим се наљутиш!

БЕЗ РЕЧИ

— Овога пута ћемо га сигурно погодити!

Песма недеље

Од 53 песме о Кики Бибић, колико је стигло у редакцију, жири је за најбољу прогласио рад Вернице Ковачевић, ученице из Београда. За идући пут напишите песму о чему год ви желите, значајна — тема је слободна. Молимо вас да своје радове шаљете на дописници и да их читко потписујете.

КИКА БИБИЋ

Док »Аполо« девет
стартује на Месец,
наша Кика муку мучи
да азбуку сву научи.

Верница Ковачевић,
уч. Осн. шк. „Стеван Син-
ћелић“ Београд, Струмич-
ка број 88

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

ИЗГОВОРЕНЕ РЕЧИ
СУ КАО ПТИЦА КО-
ЈУ НЕ МОЖЕШ УХ-
ВАТИТИ

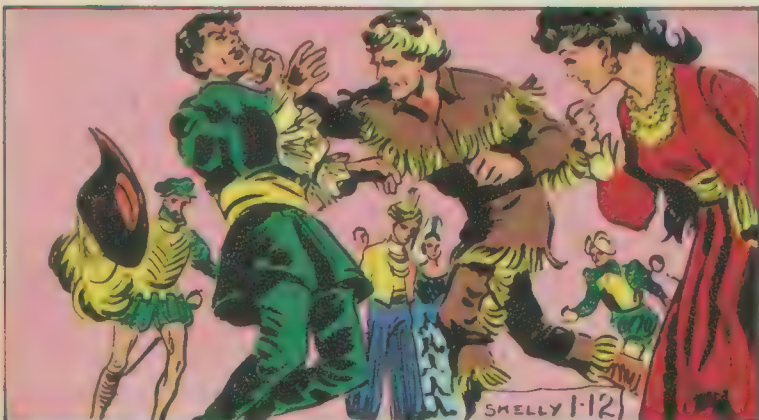
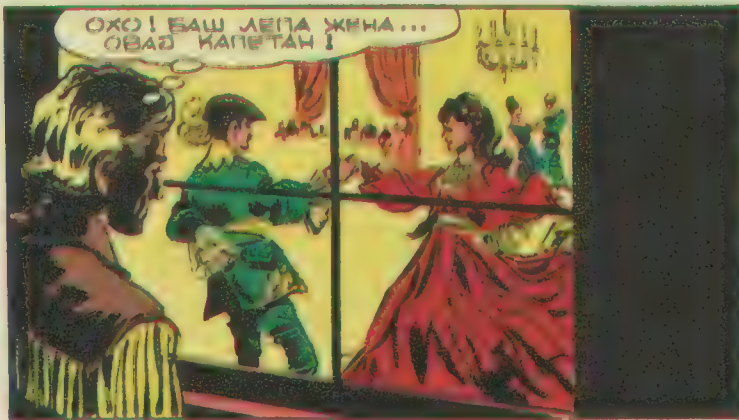
(Суданска пословица)

КАПЕТАН Кејт

ОВЦА ИЗ ДЕЛОВА

Мајстор дечијих играчака од дрвета наредио је свом младом помоћнику да направи још једну дрвену овцу као што је ова на нашој слици. Пошто је младићу ово била нека врста пробног испита мајстор му је дао и изрезане делове које је ставио у ова три поља: А. Б. В. Пазите, само у једном од ова три поља налазе се сви делови који су младићу потребни. Још једна напомена: у сваком пољу има по три дела више.

Решење:

Младићу потребни су сви делови који су у пољу под В има делове који су му потребни.

ПРОФЕСОР АЛОПА

СКАНДАЛ НА СЛАНЧУ

КЕИТ ЛАУМЕР

**СВИ НА КРОВ! — УЗВИКНУ МАЊАН
— ЈА САМ НА ЗЕМЉУ СЛАО ИЗВЕШ-
ТАЈЕ О ПЛИМИ БЛАТА, АЛИ ИХ ИЗ-
ГЛЕДА НИКО НИЈЕ ЧИТАО**

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Глас генералног конзула Мањана, представника Земље на планети Сланч, реско је одјекнуо у слушалици скафандра вице-конзула Ретифа, нагнутог над вољан аутомобила који се тешко пео уз брдо кроз густе слојеве паре. Пара се подизала из безбројних рупчага пуних кључалог блата.

— То је лудост, Ретифе! Или ћемо се заглавити или ће аутомобил да експлодира!

— Остало нам је још свега стотинак метара — одговори Ретиф.

После неколико минута ауто се зауставио на ивици огромног кратера из којег се дизала сумпорна пара.

— Видите ли оне отворе на јужној падини? — упита Ретиф показујући у правцу блатњавог дна — кад бисмо сишли...

— Тама! посла! Не пада ми на памет да се спуштам у то блатиште да бих испитивао којекакве рупчаге! Уосталом, морамо брзо да се вратимо јер космички брод може сваког тренутка да стигне.

Десет минута касније аутомобил је бркетао по равници покривеној високом блатњавом травом која је својим пипцима обавијала тоčkове кола. Космички брод се управо спустио.

— Па то је дипломатски брод! Можда је Одсек одлучио да скрати наш боровак овде на свега три месеца и сад нам шаље замену!

— Не верујем — одговори Ретиф. — Вероватније је да нам шаљу сто за линг-понг као утеху и поруку да се боровак продужује још пет година.

**Ућомоћ,
разбојници!**

Док су се Мањан и Ретиф приближавали, врата брода се отворише и на степеницама се указа група Земљана у скафандрима.

— Немамо времена за губљење, господо, — обрати им се конзул Мањан кроз своју заштитну маску — изволите сви у кола.

На те речи један дебелик који је лично на дипломатског саветника уплашено повика: — Упомоћ, разбојници!

Мањан га погледа запрепашћено: — Не бојте се, сабога!

— Шта се то дешава? — строго се умеша висок човек широких плећа.

— Дошао сам — промуца Мањан — да вам пожелим добродошлицу на Сланч и да вас одведем у конзулат.

— Ви сте, значи, из конзулата. Разговараћу ја већ са конзулом! Какав је то начин да по угледу трговинске делегацију шаље типове који изгледају као разбојници!

И заиста, Мањан и Ретиф нису

уливали нарочито поверење у својим блатњавим униформама, високим чизама, маскама

— Ја сам генерални конзул Мањан, а ово је господин Ретиф. Жао ми је због неспоразума...

— Шта?! Ви... ви сте генерални конзул?... — Човек направи презриву гримасу — Ја сам Реинсингер, шеф трговинске делегације са Земље. Донели смо вам неке ствари. Узгред буди речено, како напредује берба барских ораха? Колико бродова да пошаљемо

— Ниједан! — одговори Мањан. — Неће бити никаквих аспорука.

— Немогуће! — љутито ће Реинсингер. — Па ми смо на Сланчу отворили конзулат само да бисмо овдашње људе наговорили на трговину са Земљом. А пошто су барски ораси једини производ који Сланчани могу да нам дају у замену за наше, не видим разлога да се по њих не пошаљу космички бродови...

**Пацови
у конзулату**

Мањан заустави кола испред улаза на коме је стајао човек спљоште не главе, наборане тамноцрвене коже, ослоњен на нешто што је личило на метлу.

— Идемо даље, господине Мањане, опротињску четврт ћемо посетити другом приликом. Сад бисмо желели да се окупамо

— Али, ово је конзулат.

Реинсингер запањено погледа безбојну влажну зграду зидова покривених црним муљем и травуљином.

— Зар је то зграда подигнута пре свега три месеца, која је стајала читаво богатство? И Реинсингер закорачи у житко блато.

Када су ушли у зграду конзулата Реинсингер је, не верујући рођеним очима, угледао разбијене прозоре кроз које су се провлачиле гране неких чудних пузавица, згорело блато испод којег се није видео под, велики салон пун грозне травуљине. Устукнуо је када је спазио великог пацова који се хитро сакрио испод гомиле траве.

Мањан поведе госта на горњи спрат где су се налазиле канцеларије. И ту је владао исти хаос:

— Господо! — Глас шефа трговинске делегације лично је на вулкан који само што није експлодирао. — У току своје харијере виђао сам разне случајеве лењости, лоше организације и јавашлука, али ово овде превазилази сваку меру! И као врхунац свега на Сланчу нема барских ораха! Скандал! Господине — обратио се генералном конзулу Мањану — примите к знању да сте смењени и ухапшени и да команду преузима лично ја!

— Али... господине...

— Не желим да слушам никакву оправдања. Овај град смо направили да би Сланчанима показали како треба да се живи и станује и да бисмо их навикли да употребљавају производе направљене на Земљи. Леп пример сте им дали! Ипак, ја ћу покушати да поправам ствар.

— Блокшине, побрините се за цеви и остале инсталације; Хорасе, ви поведите рачуна да се приземље очисти од блата а Полиндекстер нека очисти спрагове и све дезинфикује хемикалијама које смо донели. Ви, господине Мањане, набавите што пре радну снагу која ће пребацивати товар допремљен са Земље. Све мора да буде готово до заласка сунца јер вечерас приређујемо свечани пријем. Молим да сви обучете вечерња одела. Покажимо Сланчанима како се живи у цивилизованом свету.

**Сасијанак
са минисџром**

— Неће бити лако са радницима. Сланчани не раде ни радним даном ни недељом. Новац не употребљавају, а једина жеља им је да ми одемо са њихове планете и оставимо их на миру — одговори Мањан.

— Нисам тражио ваше савете, господине. Молим вас да телефонирате министру иностраних послова и да ми закажете састанак.

— Одмах ћу га позвати — Мањан стаде на врата и викну: — Фреди! Фреди!

Неколико секунди касније на вратима се појави један Сланчанин.

— Част ми је да вам представим господина Фредерика Гумбуба, министра спољних послова планете Сланч.

— Забога, па тај човек је малочас чисто блато на улазним зрагима! Да ли је могуће да он једног министра употребљава као вратара?

— Он је једини пристао да ради код нас. У ствари, сам се понудио јер је један од ретких Сланчана који воли наша алкохолна пића. Тако га и плаћамо: сваке недеље по сандук вискија.

— Господине министре, молим вас да ми набавите стотинак радника а ја вам обећавам веома повољне уговоре са нашом планетом.

— То учиним не могу — одговори министар без двоумљења. — Нама треба ништа не.

— Ја сам вам говорио, господине Реинсингере, — умеша се Мањан.

— Доста ви, све ће се то уредити с мало стрпљења и добре воље. Својим поступцима умало нисте упропастили читав подухват.

Неколико часова касније групе Сланчана и чланова делегације са Земље весело су разговарале у очишћеном салону конзулата. Реинсингер је говорио:

— ...Свуда смо посули хемикалије и те животиње ће нестати без трага и гласа. Срамота је за народ Сланча да дозволи размножавање гамади која...

Снажна тупњава прекину га усред реченице. Он збуњено погледа Мањана.

— За неколико минута настаће плина. То је у ствари нека врста гејзера који сваких 27 часова избацује милионе тона блата. Прозори и врата не могу да спрече продирање муља у куће. Ништа не... Сви на кров! — узвикну Мањан — Ја сам слао извештаје на Земљу, али их изгледа нико није читао!

Доле на улици кључало блато већ је достигло висину приземља. Капци су се ломили под страшним теретом. На крововима је арвало од љули. Блато је ударало о зидове, одбијало се и у млазевима стицало чак до кровова. Дешавало се нешто необично: ниво блата одавно је прешао висину достигнуту за време највеће забележене плиме.

— Погледајте доле! Блато носи мртве пацове! — ужаснуто повика Мањан. — Пропали смо!

— Толика дрека због мртвих пацова! Мојом заслугом уништени су ти одвратни гадови. Наредно сам да се на улици проспе десет тона мишомора из наших залиха.

— Тешко нама! Уништили сте пацове који се хране пузавицама. Тако су се пузавице за једно после подне намножиле и победиле лепљиву траву а баш та трава уништава барске црве. Барски црви се хране ларвама паразита а само ти паразити су у стању да контролишу ватрене стенице које би се без њих снажно размножиле, мада их једу и пацови у чијим излучевинама живе мале гисте...

— Доста с глупостима, господине Мањан, није тренутак за прекла-

— САМО ДА НЕ СТИГНЕМО ПРЕКАСНО!

пање о биљном и животињском свету планете Сланч — ештро га прекиде Реинсингер.

Сјасоносни џлан

— Ја само покушавам да вам објасним. Круг законитости међу живим бићима је, захваљујући вашим хемикалијама, прекинут и више нема ничег што би зауставило плиму блата. Кроз један час биће покривен и кров и наш крај неће бити нимало весео. Мој помоћник Ретиф је имао неки лудачки план помочу кога би се зауставила блатна бујица али, разуме се...

— Ретиф! — Реинсингеров тон био је веома одлучан — да покушамо, момче?! Хватајте одваљена врата нашег бившег аутомобила! Послужиће уместо сплала!

Два човека су веселла ђутке. Иза њих из блата је вирио врх конзулата обавијен катранским парам. Било им је потребно десетак минута да стигну до брда и пет минута успона пешке до главног кратера. Ретиф се надао да блато још није продрло у отворе на другој, јужној страни брега. Најзад стигли су на ивицу огромног кратера из кога је куљао дим.

— Ако блато стигне до запушених рупа на јужној падини пре но што ослободимо отворе на њима, све је пропало. Блато ће за тили час испунити читаву долину јер се с ове северне стране налазе његови извори. Отвор на јужној страни је одавно запушен и треба га ослободити динамитом. Блато ће одмах покућати у њега а од њега воде подземни канали. Град би на тај начин био спасен. Треба радити брзо, ево овако, и чувајте динамит као очи у глави. Када почну експлозије, регулишите ваздух у скафандру на највећи притисак, седните на земљу и чврсто обухватите колена...

Ретифове речи прекинула је страховита експлозија која је разнела пола брега. Комади стена, лаве и блата летели су на све стране...

Када су дошли к свести Ретиф и Реинсингер су се, на своје велико изненађење, налазили на чврстом тлу, на обали неког скамењеног језера. Кренуше у правцу града. Још издалека угледаше групе људи како весело скачу и играју по улицама. Блато је ишчезло а свуда унаоколо пружало се тло покривено неком чврстом глатком масом. У сусрет им је долазио Мањан.

— Шта се догодило са благом? — муцао је Реасингер. — Па ово је асфалт и то првокласан!

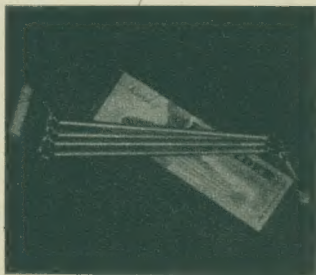
— Када је ниво блата почео да опада, Фреди, то јест, господин министар, хтео је да очисти прилазе и магацине конзулата. Случајно се спотакао и срушио товар пластичне масе који сте ви донели са Земље. Чим је блато дошло у додир са пластичним прахом, истог трену је почело да се стврдњава. То је као неки катализатор јер су улице ускоро биле прекривене чврстом масом.

— Господо, ипак нисмо узалуд дошли. Биће трговине са Сланчом! Понудићемо им котураљке, тенис, кошарку, одбојку. Научићемо их да приређују такмичења, а све потребне ствари ће, наравно, набављати на Земљи. — Реинсингер је сијао од задовољства. — И то још није све, господо! Пошто од њих не можемо да добијемо новац за све дивоте које ћемо им давати, узећемо овај назовимо га асфалт, и њим ћемо асфалтирати читаву галаксију и све то готово бесплатно!

ВУЛКАНСКО ПЛЕМЕ

ПОДСЕТНИК

Експандер за гимнастичке вежбе и развијање мишића са 4 и 6 опруга, по цени од 46 и 61,50 дин. наћи ћете у продавници „Словенијаспорт“, Трг Маркса и Енгелса 2.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

ДАЛЕКО ОД ОЧИЈУ

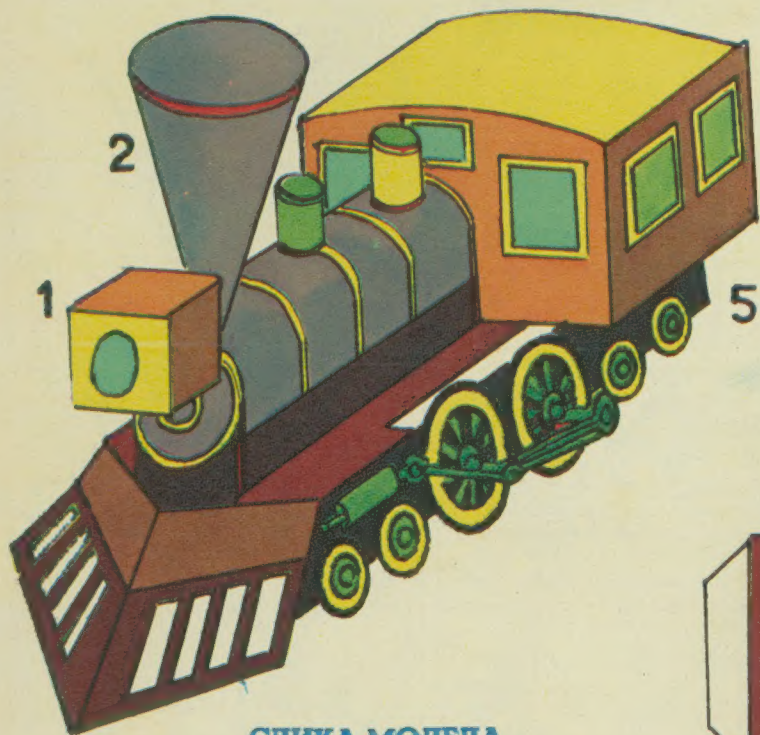
Прва звезда забавне музике у прошлој години Мери Хопкин снимла је само једну плочу и постигла огроман успех. Али кад се појавила ван дворане за снимање, без феноменалних техничких уређаја, показала се као просечан певач. У Сан Рему уместо да допринесе успеху Серђа Ендрига, она му је, како многи сматрају, само одмогла. Ипак, Серђу је припало друго место. Плочу са мелодијом „Далеко од очију“ у извођењу Мери Хопкин издао је „Југотон“. Цена 7. и. дин.

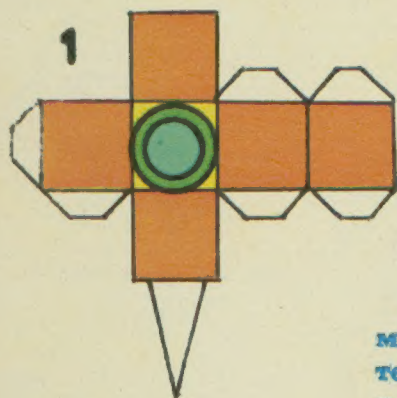
ИЗРЕЖИ, ЗАЛЕПИ И САСТАВИ

МОДЕЛ ЛОКОМОТИВЕ ИЗ 1867. ГОД.

СВЕ НАЦРТАНЕ ДЕЛОВЕ ЛОКОМОТИВЕ ЗАЛЕПИ НА КАРТОН. КАДА СЕ ЛЕПАК ОСУШИ, ИЗРЕЖИ ИХ И САСТАВИ КАО ШТО ЈЕ ТО ПРИКАЗАНО НА ЦРТЕЖУ.

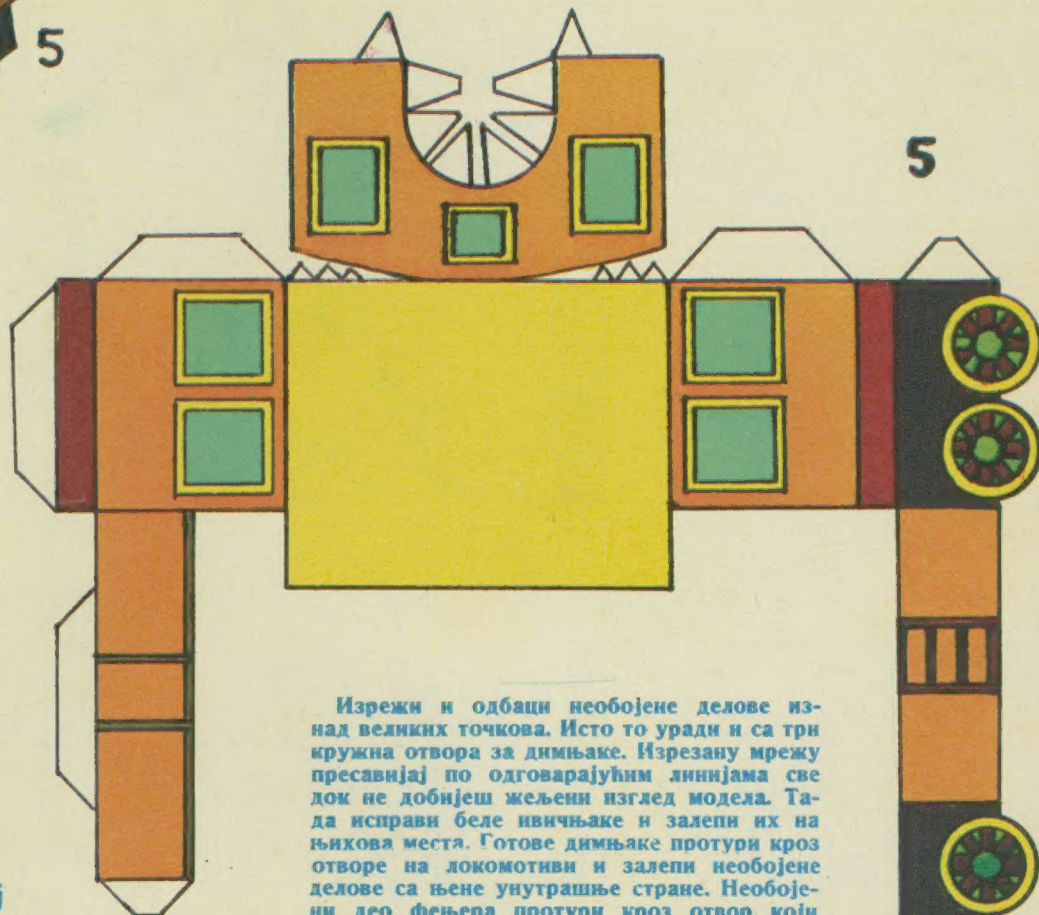
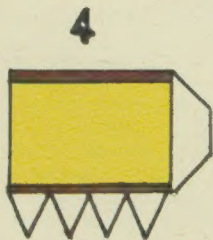
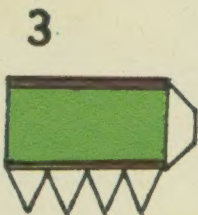
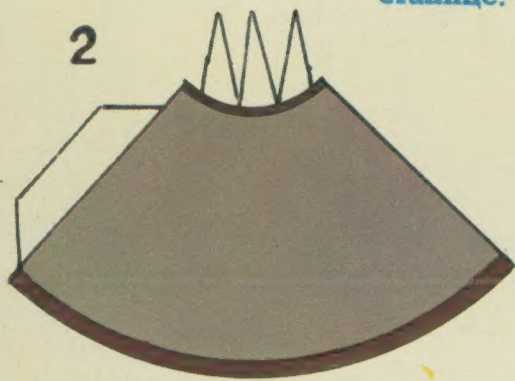

СЛИКА МОДЕЛА ЛОКОМОТИВЕ

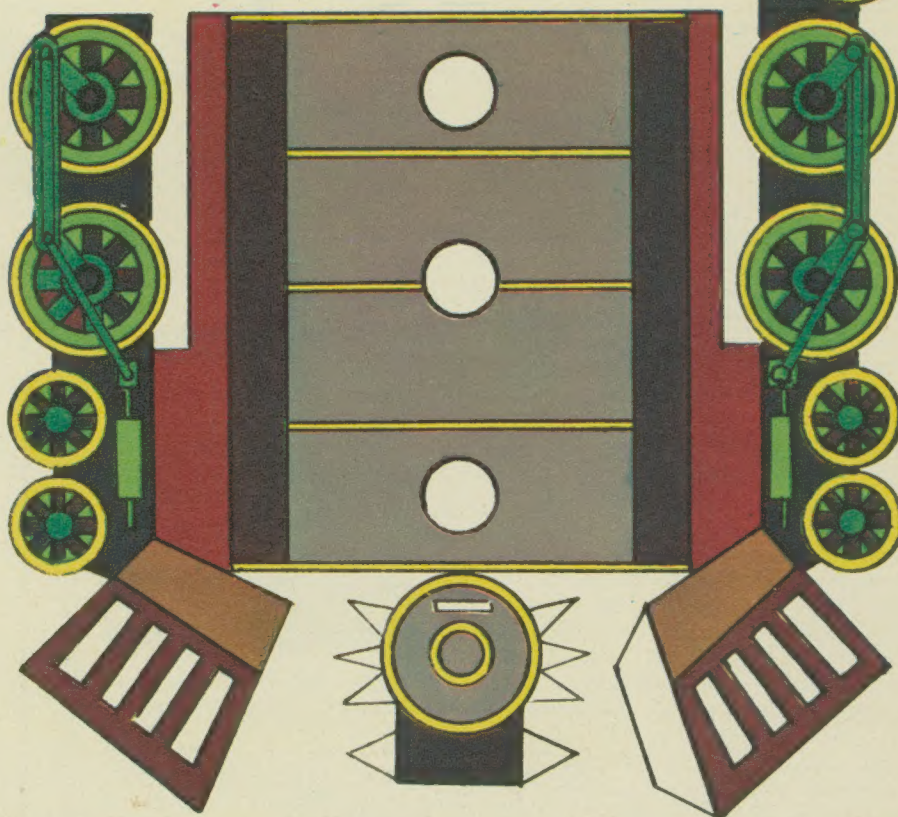

Ако вам се овај модел допада, напишите нам да наставимо с објављивањем модела вагона и макете станице.

(Ми-Риз)

Изрежи и одбаци необојене делове изнад великих точкова. Исто то уради и са три кружна отвора за димњаке. Изрезану мрежу пресавијај по одговарајућим линијама све док не добијеш жељени изглед модела. Тада исправи беле ивичњаке и залепи их на њихова места. Готове димњаке протурни кроз отворе на локомотиви и залепи необојене делове са њене унутрашње стране. Необојени део фењера протурни кроз отвор који ћеш пробушити на предњем делу локомотиве и залепи га с њене унутрашње стране.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Желела бих да се дописујем с друговима и другарицама из земље и иностранства. Имам 12 година и ученица сам VI разреда. Хоби ми је скупљање маркица од чоколаде и правих марака с ковертама, а скупљањем још и салвете. Језик дописивања: српскохрватски, руски и мађарски. Марина Суботић, ул. Моше Пијаде 7, Темерин.

Ученица сам VII разреда основне школе, имам 13 година. Желела бих да се дописујем са девојчицама, мојим вршњакињама, из Енглеске или неке друге земље, на енглеском, немачком или српскохрватском језику. Размјењивала бих марке, салвете и разгледнице. Бранкица Шарић, V Козарачке бригаде 23, Бања Лука.

Поздрављам све читаоце „Политикиног забавника“ и молим све девојке које се заљубљују у пролеће да ми пишу. Имам 21 годину. Борислав Митровић, М. В. Рогољ 42 — п. Нова Топола, Бања Лука.

Желела бих да се дописујем са другарицама. Имам 10 година. Мој хоби је скупљање салвета, маркица од писама, омота од бомбона и разгледница. Мерима Бакић, Буре Јакшића 3, Велики Гај код Вршца.

Ученица сам VI разреда основне школе и имам 12 година. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Хоби ми је скупљање салвета и слике глумца. Волим бит-музику и обожавам Тома Џонса, Адамоа и Мери Хопкин. Гордана Ђурђевић, ул. 7 јула бр. 32, Алексинац.

Желим да се дописујем са девојкама и младићима из наше земље и Енглеске. Ученик сам V разреда основне школе. Навијам за „Звезду“. Бранко Тодоровић, Раднички пут 69, Сремска Митровица.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље и иностранства на руском и немачком. Имам 19 година. Размјењивао бих разгледнице и значке. Волим Витлсе и Ролингстоунсе, Андреја Димитријевић, Железничка 2, Велика Плана.

Имам 11 година. Идем у V разред основне школе. Желим да се дописујем са једном девојчицом из наше земље или из иностранства на српскохрватском језику. Сања Кухар, Београд, Хаџи Проданова 24.

Имам 15 година. Желела бих да се дописујем с другарицама из наше земље или СССР. Славица Станковић, ученица I, Гимназија „Станимир Вељковић-Зеле“, Лесковац.

Ученици смо VII разреда основне школе у Зрењанину. У нашој школи постоји секција младих биолога чији смо и ми чланови. Наша жеља је да склопимо пријатељство са неком приморском школом у којој такође постоји биолошка секција ради размене биљних и животињских збирки и узајамних посета. Чланови биолошке секције, Осп. шк. „Соња Маринковић“, Зрењанин.

МАЛА ПОШТА

СВЕ ЋЕ ТО ПРОЋИ

Драги Забавниче, Пошто сам твој стални читалац, молила бих те за један савет. Мислим да ме нећеш разочарати и да ћеш ми одговорити: како се скидају пеге, флеке и бубуљице с лица? Ако постоји нека крема или неко друго средство, јави ми. Љ. Ч., Титово Ужице

ЈАСМИНА

Од пре две године бавим се аматерски фотографијом, па сам одлучио да вам пошаљем један свој рад. Ако мислите да је добар и успео, волео бих да га објавите у „Забавнику“. Снимио сам своју млађу другарицу Јасмину Сифинос, ученицу основне школе. Иначе ја идем у I разред школе за индустријско обликовање у Београду. Члан сам Фото-клуба „Београд“.

Мирослав Бошков
Београд, Даматинска 100

Против пеге нема нарочитог лека — ставља се мало кинина у пудер, али ако сте сувише млади не препоручујемо пудер. И још нешто, пеге на лицу су веома симпатичне, зашто их сакривати? Да би вам се изгубиле бубуљице (а сигурно сте у пубертету када су оне нормална појава) умивајте лице два-три пута дневно топлем водом и сапуном (на пример беби — Мерима) па увече заспите талком она места где су бубуљице. Не дирајте их прстима и не истискујте јер ће остати трагови, чак и дубоки ожиљци ако повредите дубље слојеве кожног ткива.

* укршћене речи *

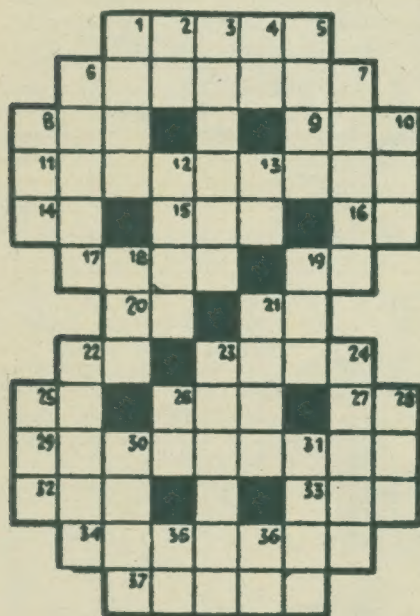
ВОДОРАВНО: 1) староримски комедиограф, 6) спорно питање, 8) временско раздобље, 9) целокупан, 11) енигма, 14) митолошки бог подземља, 15) део лица, 16) коњ, 17) врста жита, 19) першун, 20) узвик, 21) иницијали савременог хрватског књи-

жевника („На камењу“), 22) иницијали аутора „Јазавац пред судом“, 23) грчко слово, 25) хемијски знак за алуминијум, 26) доживљај за време спавања, 27) домаћа животиња, 29) мера за дужину, 32) назив, 33) телефонски позив, 34) пустиња у Чилеу, 37) лице.

УСПРАВНО: 1) главни град Чехословачке, 2) гувернер Свете Јелене у доба Наполеона, 3) тропско дрво, 4) два слова, 5) проба, експеримент, 6) музеј у Мадриду, 7) врста мајмуна, 8) направа за узимање материјала за микробиолошко испитивање, 10) јединица електричне снаге, 12) показна заменица, 13) слово латинице, 18) stoleће, 19) спис, 21) врста крвних судова, 22) дизање нивоа морске површине, 23) град на реци Нигеру у Африци, 24) планина у близини Београда, 25) новозеландско дрво за бродоградњу, 26) зачин јелу, 28) народно коло, 30) годишње доба, 31) мрак, 35) хемијски знак за арсен, 36) почетна слова азбуке.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) Загреб, 6) тога, 7) Кир, 9) Ана, 10) Срби, 11) ла, 12) скалп, 13) иза, 15) О'Нил, 16) ратар, 18) ои, 19) мед, 20) аг, 21) офсет, 23) ре, 25) мит, 26) амал, 28) ер, 29) Трифо, 30) гол, 32) алир, 33) авет, 35) еја, 36) Атбара.

Главни и одговорни уредник Никола Лекић, технички уредник Владимир Горбунов. Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29. Текући рачун број 688-1-82-1. Поштенски факс 124. Телефонски 24-471, централа 24-191 и 25-761. Преплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полугодишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1, тел. 22-711.

ПОЗИВ НА ЛЕТОВАЊЕ

Новоосновани клуб „Три мускетара“, Београд, Приморска 19а позива све заинтересоване младиће и девојке од 15 — 18 година да свој летњи распуст проведу путујући по јадранској обали са клубом „Три мускетара“ из Београда и клубом из Бишфилера, Француска. Од Бео-

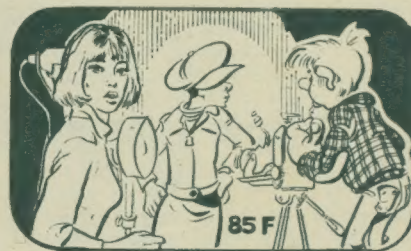

града до Дубровника путује се аутобусима које би клуб резервисао. Са собом понети 40 — 50 хиљада, већ према могућностима. Правимо и излете по околини Дубровника пешаком, а кампујемо у шаторима. Сви заинтересовани нека се јаве на адресу: Радослав Михаиловић, Приморска 19а, Београд, Југославија.

ФОТО-MODEЛ

Драга редакцијо, Желим да будем фото-модел, али бих то волела да радим лети (кад је школски распуст). То бих радила да зарадим новац за школовање а и из разоноде. Имам 15 година и врло сам zgodна. Да ли са својих 15 година могу да будем фото-модел и коме да се обратим? С. С. Нови Сад

Редакција „Илустроване политике“ има стални конкурс за фото-моделе. Истина, тај конкурс важи само за девојке из Београда. Међутим, ако сте заиста тако лепа као што кажете, дођите једног дана пре подне у Илустровану Политику, Београд, Македонска 27/XIII спрат.

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ (26. страна) РЕШЕЊЕ:

Кривац је златар Андре Марбе који се прерушен (наочари и црна брада) у хотелу уписао под измишљеним именом Албер Молин. На његовој кошуљи су били извезени иницијали А и М, то јест почетна слова његовог правог имена: Андре Марбе. Очигледно није имао маште кад се потписивао, а и заборавио је да скине иглу с иницијалима.

WALT
DISNEY

МИКИ

